

Αμπελοοινικά Νέα

ΤΡΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΚΕΟΣΟΕ ΕΤΟΣ ΙΕ' ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 72 ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2008 Λ. ΠΙΑΝΚΟΥΡ 73, 115 23 ΑΘΗΝΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ 1507

e-mail: keosoe@otenet.gr

Σημαντικές εξαγγελίες Αλ. Κοντού στο συνέδριο Οινoturισμού στη Λήμνο

Θα στηρίξουμε με κάθε τρόπο τον κλάδο

- στα σκαριά η σύσταση Οργανισμού Οίνου

- μέτρα για ενίσχυση αμπελουργικού εισοδήματος

Από καλύτερες θέσεις θα δώσουν πλέον η ελληνική αμπελουργία και το κρασί τη μάχη για την επιβίωσή τους στο νέο ανταγωνιστικό περιβάλλον.

Και τούτο διότι η υλοποίηση των εξαγγελιών που έκανε ο υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης Αλ. Κοντός στο συνέδριο Οινoturισμού στη Λήμνο δημιουργεί νέα δεδομένα για τον κλάδο, βάζοντας τέρμα στη χρόνια παθογένεια των ελεγκτικών μηχανισμών και ενισχύοντας το αμπελουργικό εισόδημα.

Ο κ. Κοντός εμφανίστηκε συγκεκριμένα, ιδιαίτερα θετικός απέναντι σε δυο κρίσιμα αιτήματα του κλάδου, στο θέμα της σύστασης Οργανισμού Οίνου και της χρηματοδότησης της ενιαίας ενίσχυσης, δεσμευόμενος για την ικανοποίησή τους.

Είναι αξιοσημείωτο μάλιστα ότι προαναγγέλλοντας τη σύσταση του Οργανισμού Οίνου (στα πρότυπα του Οργανισμού Γάλακτος) τόνισε τη «συμμαχία» του υπουργείου με τους φορείς του κλάδου (ΚΕΟΣΟΕ, ΕΔΟΑΟ, ΣΕΟ).

Για το θέμα της στήριξης της πρωτογενούς παραγωγής, ο υπουργός είπε ότι το μεγαλύτερο μέρος του προϋπολογισμού των εθνικών φακέλων θα κατευθυνθεί προς τη χορήγηση της ενιαίας ενίσχυσης, η οποία -τόνισε- θα ανέλθει σε επαρκές επίπεδο για τους αμπελουργούς.

Ο κ. Κοντός έκανε επίσης αναφορές και σε άλλες δράσεις για το κρασί (προβολή σε Τρίτες Χώρες, οινoturισμό κ.λπ.) και δήλωσε ανοιχτός σε μια ακόμη πιο εποικοδομητική συνεργασία με τους φορείς του κλάδου.

Οι εξαγγελίες του υπουργού έγιναν δεκτές με ικανοποίηση από τους συμμετέχοντες στο συνέδριο. Ο πρόεδρος της ΚΕΟΣΟΕ Χρ. Μάρκου τις χαρακτήρισε ιδιαίτερα θετικές, καθώς βρίσκονται σε αντιστοιχία με αιτήματα του κλάδου.

Σημειώνεται ότι η ΚΕΟΣΟΕ είχε αποστείλει στις αρχές Ιουνίου υπόμνημα προς τον πρωθυπουργό, περιγράφοντας την κατάσταση που επικρατεί στον αμπελοοινικό τομέα και ζητώντας, μεταξύ άλλων, τη σύσταση Οργανισμού Οίνου και διάθεση εθνικών πόρων για την αύ-

Του Στάθη για τα Αμπελοοινικά Νέα

ξηση της ενιαίας ενίσχυσης. Εκτενές απόσπασμα από την ομιλία του υπουργού δημοσι-

εύεται στη σελίδα 3 και αναλυτικά, στις σελίδες 4 & 5 ρεπορτάζ από το συνέδριο.

εύεται στη σελίδα 3 και αναλυτικά, στις σελίδες 4 & 5 ρεπορτάζ από το συνέδριο.

Καθαρή λύση από το «ΔΙΟΝΥΣΟ» για τα απόβλητα της οινοποίησης

Καλλυντικά από παραπροϊόντα!

κορυφαίο βραβείο στην μέθοδο από την Ε.Ε.

Μια πρωτοποριακή μέθοδος που επιτρέπει στα οινοποιεία να «καθαρίζουν» με τα απόβλητα ανέπτυξαν οι επιστήμονες που μετέχουν στο ερευνητικό πρόγραμμα «ΔΙΟΝΥΣΟΣ», στους φορείς υλοποίησης του οποίου περιλαμβάνονται η ΚΕΟΣΟΕ, το Πανεπιστήμιο Αθηνών, το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο, το Κέντρο ΓΑΙΑ (Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Γουλανδρή) και η TERRA NOVA ΕΠΕ.

Βάσει της μεθόδου αυτής, που πήρε στις 4/6 την κορυφαία διάκριση στην Ε.Ε. (βραβείο «Best environment project»), τα απόβλητα θα μπορούν να αξιοποιούνται φαρμακευτικά για την παρασκευή καλλυντικών και συμπληρωμάτων διατροφής ενώ το εν συνεχεία υπολειπόμενο απόβλητο θα μετατρέπεται σε ζωτροφές ή οργανικό λίπασμα.

Σελ. 2

Συνέδριο Οινoturισμού

Κρασί συν τουρισμός στο πλαίσιο της σύζευξης τους στην οινoturιστική δραστηριότητα ίσον δυναμική τοπική ανάπτυξη.

Το μήνυμα αυτό, μεταξύ άλλων χρήσιμων επισημάνσεων και συμπερασμάτων, βγήκε από το 1ο συνέδριο Οινoturισμού στη Λήμνο, που διοργάνωσε η ΕΔΟΑΟ, στις 6-7-8 Ιουνίου.

Στο συνέδριο παρουσιάστηκε επίσης και έρευνα της GPO με αισιόδοξες διαπιστώσεις για την κατανάλωση του ελληνικού κρασιού.

Σελ. 4-5

"Έλεγχος υγείας" της ΚΑΠ

Υποδοχή των προτάσεων με αντιδράσεις

Εντονες αντιδράσεις των αγροτικών οργανώσεων, ευρωπαϊκών και ελληνικών, προκάλεσαν οι προτάσεις της ΚΟΜΙΣΙΟΝ για τον "έλεγχο υγείας" της ΚΑΠ. Είναι ενδεικτικό ότι η COPA COGECA εξέφρασε την αντίθεσή της σε επιμέρους ρυθμίσεις, κρίνοντας παράλληλα αρνητικά τις προτάσεις στο σύνολό τους με την επισήμανση ότι η μεγαλύτερη πρόκληση σή-

μερα είναι να παράγει επαρκή τρόφιμα ώστε να καλύψει την αυξημένη ζήτηση.

Ανεδαφική και ανεφάρμοστη χαρακτήρισε την πρόταση η ΠΑΣΕΓΕΣ και γραφειοκρατική, που δεν απαντά στις ανάγκες της νέας παγκόσμιας διατροφικής πραγματικότητας η ΓΕΣΑΣΕ.

Σελ. 2

Αποστάγματα με ταυτότητα

σελ. 2

Πρώτο στις προτιμήσεις το ελληνικό κρασί

σελ. 5

Το κρασί σε όλο τον κόσμο

σελ. 6

Εκκρεμούν οι τελικές αποφάσεις για τις εκριζώσεις

σελ. 7

ΟΙΝΟπνευματικά

σελ. 8

Πρωτοποριακή μέθοδος από το πρόγραμμα «ΔΙΟΝΥΣΟΣ»

“Καθαρή λύση” για τα οινικά απόβλητα

θα αξιοποιούνται φαρμακευτικά και χημικά

Μέους δρόμους για την Φαρμακευτική και οικονομική αξιοποίηση των αποβλήτων της οινοποίησης ανοίγει μια πρωτοποριακή διεθνώς επιστημονική μέθοδος διαχείρισης τους, που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος ΔΙΟΝΥΣΟΣ (μετείχε και η ΚΕΟΣΟΕ στους φορείς υλοποίησης του) και ήδη πήρε την κορυφαία διάκριση στην Ε.Ε.

Συγκεκριμένα:

Το Ερευνητικό Έργο με θέμα την «**Ανάπτυξη οικονομικά βιώσιμης διαδικασίας για την ολοκληρωμένη διαχείριση, μέσω χρησιμοποίησης, των οινοποιητικών αποβλήτων: Παραγωγή φυσικών προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας και οργανικού λιπάσματος**», συμπεριελήφθη στον κατάλογο των πέντε καλύτερων εργασιών για το περιβάλλον (που ολοκληρώθηκαν το 2007).

Την Τετάρτη 4/6/2008 η Ευρωπαϊκή Ένωση βράβεψε στις Βρυξέλλες τον επιστημονικό υπεύθυνο και εκπρόσωπο του ερευνητικού προγράμματος **ΔΙΟΝΥΣΟΣ - Αξιοποίηση των αποβλήτων της οινοποίησης**, καθηγητή Χημείας του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών με το βραβείο Best of the Best Environmental Projects για το έτος 2007. Το ερευνητικό αυτό έργο συντονίστηκε από το Εργαστήριο Χημείας του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών και συμμετείχαν το Εργαστήριο Διατροφής Ζώων του ίδιου ιδρύματος, η Φαρμακευτική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών, το κέντρο ΓΑΙΑ του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Γουλανδρή, η εταιρεία περιβαλλοντικών μελετών TERRA NOVA και η ΚΕΟΣΟΕ

(Κεντρική Συνεταιριστική Ένωση Αμπελοοινικών Προϊόντων).

Κύριο αντικείμενο του έργου είναι η διαχείριση των στερεών αποβλήτων της οινοποίησης. Ανά έτος, στην Ελλάδα οινοποιούνται 520.000 τόνοι σταφυλιών (από 400 οινοποιεία), παράγοντας περίπου 90.000 τόνους στερεών αποβλήτων. Τα περισσότερα οινοποιεία είναι μικρής κλίμακας επιχειρήσεις που δεν έχουν τη δυνατότητα να διαχειριστούν τα στερεά τους απόβλητα με περιβαλλοντικά αποδεκτές διαδικασίες. Έτσι, είναι συνηθής πρακτική να εναποθέτουν τα στερεά τους απόβλητα σε αγρούς για να μετατραπούν σε λίπασμα με αερόβια διάσπαση. Κατά τη διαδικασία αυτή (βιοαποικοδόμηση), τα στερεά απόβλητα παραμένουν εκτεθειμένα και αποτελούν εστία μόλυνσης, κυρίως λόγω του όγκου τους και της μεγάλης φυτοτοξικής δραστηριότητας των πολλών φυσικών προϊόντων που εμπεριέχουν. Αυτά επιβραδύνουν τη διαδικασία της βιοαποικοδόμησης, με αποτέλεσμα να:

α. επηρεάζεται η ανάπτυξη των φυτών,
β. μολύνεται ο υδροφόρος ορίζοντας,

υποβαθμίζοντας την ποιότητα του πόσιμου ύδατος,

γ. θανατώνονται οι ευαίσθητοι θαλάσσιοι οργανισμοί.

Στα πλαίσια του προγράμματος **ΔΙΟΝΥΣΟΣ** αναπτύχθηκε μια οικονομικά βιώσιμη διαδικασία, η οποία οδηγεί στην ανάκτηση των πολυφαινολών από τα απόβλητα αυτά. Οι πολυφαινόλες είναι φυσικά προϊόντα υψηλής προστιθέμενης αξίας με διαπιστωμένη αντιοξειδωτική δράση και ευεργετική επίδραση στην υγεία του ανθρώπου, ιδίως στην πρόληψη των καρδιαγγειακών παθήσεων. Τα προϊόντα αυτά χρησιμοποιούνται ευρύτατα για την παρασκευή καλλυντικών, συμπληρωμάτων διατροφής ή πρόσθετων τροφίμων.

Το υπολειπόμενο απόβλητο μετατρέπεται σε υψηλής θρεπτικής αξίας ζωο-

τροφή ή οργανικό λίπασμα (για βιολογική καλλιέργεια) με κομποστοποίηση.

Συνολικά, η μέθοδος που αναπτύχθηκε δεν αποσκοπεί στην καταστροφή των αποβλήτων, αλλά στη χρησιμοποίησή τους ως πρώτης ύλης για την παραγωγή προϊόντων με σημαντική αξία και οικονομικό ενδιαφέρον.

Θα πρέπει δε να σημειωθεί ότι η μεθοδολογία αυτή είναι φιλική προς το περιβάλλον, αφού χρησιμοποιεί ως διαλύτες μόνο νερό και αλκοόλη (που ανακυκλώνονται πλήρως) και **έχει το πλεονέκτημα** να είναι εφαρμόσιμη με πολύ μικρή επένδυση σε οιοδήποτε οινοποιείο. Τέλος, η κεντρική της μονάδα έχει τη δυνατότητα επεξεργασίας αποβλήτων και άλλων γεωργικών διεργασιών (παραγωγή ελαιολάδου, επεξεργασία ντομάτας κ.λπ).

Αποστάγματα με ταυτότητα

Την αναγραφή στις ετικέτες της προέλευσης των αποσταγμάτων αμπελοοινικής προέλευσης ώστε να προστατευτεί η φήμη των προϊόντων (τσίπουρο, τσικουδιά) συγκεκριμένων περιοχών ζητεί η ΚΕΟΣΟΕ.

Η οργάνωση απήθυνε ήδη σχετικό αίτημα προς τον υπουργό Αγρ. Ανάπτυξης, αναφέροντας, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Η άμεση συνάρτηση της αγροτικής παραγωγής (στέμφυλα) με το τελικό προϊόν (τσίπουρο), σήμερα αναδεικνύει μια επιπρόσθετη ανάγκη, αυτήν της **διαφοροποίησης των αποσταγμάτων αμπελοοινικής προέλευσης**, από τα αλκοολούχα ποτά (ούζο), που χρησιμοποιούν κατά κύριο λόγο αλκοόλη που εισάγεται στη χώρα μας, χωρίς να αξιοποιεί τηνγχώρια παραγωγική διαδικασία.

Η σύνδεση συνεπώς της περιοχής παραγωγής

των αποσταγμάτων αμπελοοινικής προέλευσης, με την περιοχή παραγωγής, της πρώτης ύλης, μέσω του επικεταρίσματος, κατά το πρότυπο των οίνων με Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη, καθώς και ο έλεγχος με προϋποθέσεις, αυτής της δυνατότητας, θα συμβάλλουν καθοριστικά στην προστασία της φήμης των προϊόντων συγκεκριμένων περιοχών, αλλά και στην διασφάλιση ενός πρόσθετου εισοδήματος, για χιλιάδες αμπελοκαλλιεργητές.

Σήμερα που δομείται εξ αρχής η νομοθεσία για προϊόντα που συσχετίζονται άμεσα με τον τόπο καταγωγής τους, η ΚΕΟΣΟΕ, θεωρεί ότι είναι αναγκαίο, να δημιουργηθούν στέρεες βάσεις, ώστε να αποφεύγουμε καταστάσεις, που τόσο μας έχουν προβληματίσει στον τομέα του οίνου».

“Έλεγχος υγείας” της ΚΑΠ

Τι προβλέπουν οι προτάσεις

Οι βασικές ρυθμίσεις που προβλέπονται στην πρόταση της Επιτροπής για τον “έλεγχο υγείας” της ΚΑΠ είναι οι ακόλουθες:

1. Κατάργηση της αγρανάπαυσης: Η Επιτροπή προτείνει να καταργηθεί η απαίτηση να διατηρούν οι αγρότες το 10% των αρόσιμων εκτάσεών τους σε κατάσταση αγρανάπαυσης. Έτσι θα καταστεί δυνατή η μεγιστοποίηση της αξιοποίησης του παραγωγικού δυναμικού.
2. Σταδιακή εξάλειψη των ποσοτώσεων γάλακτος μέχρι τον Απρίλιο του 2015.
3. Αποσύνδεση των ενισχύσεων : με τη μεταρρύθμιση της ΚΑΠ σταμάτησε ο συνδυασμός της καταβολής πληρωμών με την παραγωγή συγκεκριμένου προϊόντος, ωστόσο, ορισμένα κράτη μέλη επέλεξαν να διατηρήσουν ορισμένες “συνδεδεμένες”, δηλαδή συναρτώμενες με την παραγωγή, πληρωμές. Η Επιτροπή προτείνει πλέον την κατάργηση των εναπομεινουσών συνδυασμένων πληρωμών και την υπαγωγή τους στο καθεστώς ενιαίας ενίσχυσης, εξαιρουμένων των επιδοτήσεων για τις θηλάζουσες αγελάδες και τα αιγοπρόβατα.
4. Η απομάκρυνση από τις παραδοσιακές πληρωμές: προαιρετική αντικατάστα-

ση του “ιστορικού” μοντέλου κατανομής των δικαιωμάτων από το περιφερειακό.

5. Πολλαπλή συμμόρφωση: οι ενισχύσεις προς τους γεωργούς συνδέονται με την τήρηση προτύπων για το περιβάλλον, την ευζωία των ζώων και την ποιότητα των τροφίμων. Η παρεχόμενη στήριξη μειώνεται όταν οι γεωργοί δεν τηρούν τους εν λόγω κανόνες. Η πολλαπλή αυτή συμμόρφωση θα απλοποιηθεί, καταργώντας τα πρότυπα που είναι άσχετα ή μη συναρτώμενα με την ευθύνη του γεωργού. Θα προστεθούν νέες απαιτήσεις, ώστε να διασφαλιστούν τα περιβαλλοντικά οφέλη της αγρανάπαυσης και να βελτιωθεί η διαχείριση του νερού.
6. Αρωγή προς τους τομείς με ειδικά προβλήματα (χρήματα από το ποιοτικό παρακράτημα): Επί του παρόντος, τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να προβλέπουν ανά τομέα έως και 10% του αντίστοιχου μέγιστου εθνικού προϋπολογισμού για άμεσες πληρωμές υπέρ της λήψης περιβαλλοντικών μέτρων ή για τη βελτίωση της ποιότητας και της εμπορικής διακίνησης των προϊόντων στον εν προκειμένω τομέα. Η Επιτροπή επιθυμεί να καταστήσει πιο

ευέλικτη την εν λόγω μέθοδο. Τα χρήματα δεν θα είναι πλέον απαραίτητα να χρησιμοποιούνται στον ίδιο τομέα

7. Η μεταφορά κονδυλίων από τις άμεσες ενισχύσεις στην αγροτική ανάπτυξη: σήμερα, σε όλους τους γεωργούς που λαμβάνουν περισσότερα των 5.000 € με τη μορφή άμεσης ενίσχυσης, τα αντίστοιχα ποσά μειώνονται κατά 5% και τα προκύπτοντα κονδύλια μεταφέρονται στον προϋπολογισμό αγροτικής ανάπτυξης. Η Επιτροπή προτείνει να αυξηθεί το εν λόγω ποσοστό σε 13% μέχρι το 2012. Για τις μεγαλύτερες μονάδες προβλέπονται περαιτέρω μειώσεις.
8. Μηχανισμοί παρέμβασης: τα μέτρα ελέγχου της προσφοράς δεν θα πρέπει να περιορίζουν την ικανότητα των γεωργών να ανταποκρίνονται στα μηνύματα της αγοράς. Η Επιτροπή προτείνει να καταργηθεί η παρέμβαση για το σκληρό σιτάρι, το ρύζι και το χοιρινό κρέας.
9. Περιορισμοί πληρωμών: τα κράτη μέλη επιβάλλουν ελάχιστη πληρωμή 250 € ανά γεωργική εκμετάλλευση ή για ελάχιστη έκταση ενός εκταρίου ή και για τα δύο.
10. Κατάργηση επιδότησης ενεργειακών καλλιεργειών.

Τριμηνιαία έκδοση της ΚΕΟΣΟΕ

***

Ιδιοκτήτης :

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΑΜΠΕΛΟΟΙΝΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ (ΚΕΟΣΟΕ)

***

Εκδότης - Διευθυντής:

Παρασκευάς Κορδοπάτης

***

Δημοσιογραφική επιμέλεια:

Τάσος Καπερνάρος

***

Γραφεία:

Λ. ΠΙΑΝΚΟΥΡ 73 115 23 ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ.: 210 6923102 - 210 6923291

FAX: 210 69 81182, e-mail: keosoe@otenet.gr

***

Επιστολές - Εμβάσματα:

"ΑΜΠΕΛΟΟΙΝΙΚΑ ΝΕΑ" ΚΕΟΣΟΕ

***

Συνδρομή Ετήσια:

Φυσικών Προσώπων € 11,74

Συνεταιριστικών Οργανώσεων: € 17,61

Οργανισμών - Ν.Π.Δ.Δ. € 17,61

***

* Τα ενυπόγραφα κείμενα εκφράζουν τις απόψεις αυτών που τα υπογράφουν

***

Επιμέλεια - Παραγωγή:

Δημιουργικό - Γραφικές Τέχνες "ΕΠΟΨΙΣ"

Ερεχθέως 7, 163 44 Ηλιούπολη,

Τηλ. & Fax: 210 9715483

e-mail: epopsis@otenet.gr

Στη σύσταση Οργανισμού Οίνου προχωρεί το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης

Αναγκαία η εθνική στρατηγική για το κρασί τόνισε ο υπουργός Αλ. Κοντός

Εθνικός για άλλη μια φορά στα αιτήματα του κλάδου εμφανίστηκε ο υπουργός Αγρ. Ανάπτυξης Αλ. Κοντός, εξαγγέλλοντας:

- την ίδρυση Οργανισμού Οίνου στο πρότυπο του ΕΛΟΓ,
- τη χρηματοδότηση της ενιαίας ενίσχυσης με εθνικούς πόρους
- τη διάθεση κονδυλίων για προβολή του κρασιού στις Τρίτες Χώρες, αλλά και στην εσωτερική αγορά.

Ειδικότερα ο κ. Κοντός, κηρύσσοντας την έναρξη του 1ου συνεδρίου Οινoturισμού που διοργάνωσε η ΕΔΟΑΟ στη Λήμνο, εμφανίστηκε υπέρμαχος μιας εθνικής στρατηγικής για το κρασί, τονίζοντας, μεταξύ άλλων, τα εξής:

Ο ρόλος του αμπελοοινικού τομέα είναι ιδιαίτερα σημαντικός για την ανάπτυξη της αγροτικής μας οικονομίας. Στη χώρα μας καλλιεργούνται περίπου 700.000 στρέμματα με οινοποιήσιμες ποικιλίες εκ των οποίων τα 107.000 στρέμματα σε νησιωτικές περιοχές (εκτός Κρήτης και Εύβοιας). Η ετήσια οινοπαραγωγή, ανέρχεται περίπου στα 4 εκατ. εκατόλιτρα και αποτελεί το 2% της συνολικής παραγωγής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ η ετήσια κατανάλωση ανέρχεται περίπου στα 30 λίτρα κατά άτομο.

Ο αριθμός των αμπελοοινικών εκμεταλλεύσεων ξεπερνά τις 150.000 και ο μέσος όρος της καλλιεργούμενης έκτασης ανά εκμετάλλευση είναι 4 στρέμματα. Δυστυχώς το 40% των αμπελοοινικών είναι ηλικίας πάνω από 65 τών και μόνο το 10% είναι νέα άτομα ηλικίας μέχρι 40 ετών, γεγονός που μας προβληματίζει έντονα και μας οδηγεί στο να θέσουμε στόχο την προσέλκυση και στήριξη νέων ανθρώπων στην αμπελοκαλλιέργεια.

Γι' αυτό θα πρέπει από κοινού ιδιωτικοί φορείς, συνεταιρισμοί και Υπουργείο να αντιμετωπίσουμε τα σημαντικά προβλήματα του τομέα που αφορούν την δομή και την οργάνωση των αμπελώνων, την ποικιλιακή τους σύνθεση, την διάθεση υγιούς πολλαπλασιαστικού υλικού, το κόστος και την αναβάθμιση της ποιότητας των παραγόμενων οινικών προϊόντων, τους αποτελεσματικούς ελέγχους, την αύξηση της εξαγωγικής μας δραστηριότητας εντός και εκτός της χώρας, αλλά και τον εκσυγχρονισμό της αμπελοοινικής μας νομοθεσίας.

Υποδομές

Πρέπει να δημιουργήσουμε τις υποδομές εκείνες που θα συμβάλουν στην διατήρηση των πολύτιμων ελληνικών ποικιλιών, στην εξασφάλιση του εισοδήματος του Έλληνα αμπελοοινικού αλλά και παράλληλα στην κατοχύρωση μιας ανταγωνιστικής θέσης των ελληνικών προϊόντων στον παγκόσμιο αμπελοοινικό χάρτη.

Η παραγωγή από σας τους οινοποιούς ποιοτικά αναβαθμισμένων οίνων, που θα αναδεικνύουν τόσο το ποικιλιακό δυναμικό όσο και τις ιδανικές εδαφοκλιματικές συνθήκες των αμπελώνων της χώρας, μας βρίσκει σύμμαχους και θερμούς υποστηρικτές.

Γι' αυτό ενισχύουμε μέσω των Μέτρων Αγροτικής Ανάπτυξης τις επενδύσεις εκείνες που προβλέπουν εκσυγχρονισμό οινοποιητικών μονάδων, ίδρυση οινοποιείων σε ορεινές και νησιωτικές περιοχές και ίδρυση μονάδων που θα επεξεργάζονται βιολογικά παραγόμενα σταφύλια. Ήδη από το Μέτρο 2.1 του Γ Κ.Π.Σ. έχουν επιδοτηθεί για ίδρυση και εκσυγχρονισμό 250 οινοποιητικές μονάδες, συνολικού προϋπολογισμού περίπου 150 εκατ. €. Στην Δ προγραμματική περίοδο έχουμε εγκρίνει σημαντικά κονδύλια για τον εκσυγχρονισμό του κλάδου, γεγονός που μας επιτρέπει να μην δεσμεύσουμε κονδύλια από τον Εθνικό Φάκελο για την δράση των «Επενδύσεων», έτσι ώστε να έχουμε την δυνατότητα να κατευθύνουμε τους πόρους του Εθνικού Φακέλου σε άλλες σημαντικές δράσεις όπως είναι η ενιαία ενίσχυση, η αναδιάρθρωση και η προώθηση-προβολή του προϊόντος.

Πέραν της ποιοτικής αναβάθμισης των κρασιών μας, χρειάζεται μια νέα πανελλήνια εμπορική στρατηγική και ένα κοινό πνεύμα συνεργασίας σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, για να μπορέσει η χώρα μας να ορθώσει το ανάστημά της απέναντι στον οξύτατο διεθνή ανταγωνισμό και να αποφύγει τις δυσμενείς συνέπειες των αυξανόμενων εισαγωγών από Κοινοτικές και Τρίτες χώρες.

Οργανισμός Οίνου

Το Συνέδριο αυτό μπορεί να αποτελέσει την αφετηρία για την χάραξη μιας ενιαίας και μακρόπνοης εθνικής στρατηγικής για τον αμπελοοινικό τομέα όπου επαγγελματικοί φορείς και Πολιτεία θα συζητούν, θα συνθέτουν και θα υλοποιούν μια πολιτική που θα υπακούει και θα υπηρετεί τα συμφέροντα του κλάδου και της χώρας. Στο πλαίσιο αυτό μελετούμε και την σύσταση του Ελληνικού Οργανισμού Οίνου στο πρότυπο του ΕΛ.Ο.Γ., έχοντας συμμάχους όλους τους εμπλεκόμενους φορείς όπως την Εθνική Διεπαγγελματική Οργάνωση Αμπέλου και Οίνου, την ΚΕΟΣΟΕ και τον Σ.Ε.Ο.

Όπως όλοι γνωρίζετε, στο Συμβούλιο των Υπουργών Γεωργίας και Αλιείας της Ευρωπαϊκής Ένωσης που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες τον περασμένο Δεκέμβρη, μετά από πολύμηνη σκληρές διαπραγματεύσεις, επετεύχθη πολιτική συμφωνία για τη μεταρρύθμιση της Κοινής Οργάνωσης Αγοράς (Κ.Ο.Α.) του Οίνου, με θετικό αντίκτυπο για τα ελληνικά συμφέροντα.

Η νέα λοιπόν αυτή Κ.Ο.Α. εξασφαλίζει για τη χώρα μας σημαντικά οικονομικά και εμπορικά οφέλη, όπως:

- Αυξημένους κοινοτικούς πόρους.
- Δημιουργία για πρώτη φορά, Εθνικού Φακέλου στον οποίο εντάσσονται και κατοχυρώνονται οι πόροι που θα διατεθούν στη χώρα μας, οι οποίοι μπορούν να χρησιμοποιηθούν ανάλογα με τις ανάγκες και τις προτεραιότητές μας. Τα κονδύλια που εισρεύσουν στη χώρα μας ξεκινούν από 14,5 εκατ. € το 2009 και ανέρχονται στα 24 εκατ. € μετά το 2013.
- Δυνατότητα χορήγησης για πρώτη

φορά, ενιαίας ενίσχυσης στους αμπελοοινικούς που καλλιεργούν οινοποιήσιμες ποικιλίες.

- Διατήρηση του συνόλου των πόρων εντός του πλαισίου της Κ.Ο.Α. δηλαδή στον Α. Πυλώνα.

- Δυνατότητα επιθετικής εξαγωγικής πολιτικής για τους ελληνικούς οίνους, μέσω της χρηματοδότησης δράσεων προβολής και προώθησης στις αγορές των τρίτων χωρών αλλά και της αναγραφής της ποικιλίας και του έτους εσοδείας στην ετικέτα.

Σημαντικό επίσης στοιχείο της νέας Κ.Ο.Α. αποτελεί η εθελοντική εφαρμογή από τους παραγωγούς του καθεστώτος εκρίζωσης, με προτεραιότητα ένταξης στο μέτρο παραγωγών που θα εντάξουν το σύνολο της εκμετάλλευσής τους στο καθεστώς της εκρίζωσης και αυτών που είναι ηλικίας άνω των 55 ετών.

Το ύψος της πριμοδότησης για την εκρίζωση, θα διαμορφωθεί ανάλογα με τις στρεμματικές αποδόσεις των αμπελώνων και σε γενικές γραμμές, ο μέσος όρος πριμοδότησης για τη χώρα μας αναμένεται να κυμανθεί γύρω στα 800 €/στρ. και για αμπελώνες με υψηλές αποδόσεις η ενίσχυση μπορεί να ξεπεράσει και τα 1300 €/στρμ.

Ευελπιστούμε ότι με την εφαρμογή του μέτρου θα φύγουν από τον τομέα αμπελώνες μη ανταγωνιστικοί καθώς εκτάσεις που ανήκουν σε άτομα μεγάλης ηλικίας που βρίσκονται πλέον στη δύση του επαγγέλματος.

Λόγω της ελκυστικότητας της οικονομικής ενίσχυσης υπάρχει μεγάλο ενδιαφέρον από τους παραγωγούς και οι προσπάθειές μας κατευθύνονται στο να λειτουργήσει το μέτρο της εκρίζωσης στη χώρα μας με τα παραπάνω δεδομένα, χωρίς να κινδυνεύσουμε να χάσουμε μεγάλο τμήμα του αμπελώνα μας.

Στήριξη παραγωγής

Σε αυτή την κατεύθυνση, στοχεύουμε στην στήριξη της πρωτογενούς παραγωγής με χορήγηση ενιαίας ενίσχυσης από το 2010 και μετά στους αμπελοκαλλιεργητές και εφαρμογή προγραμματικών αναδιάρθρωσης αμπελώνων. Το μεγαλύτερο μέρος του προϋπολογισμού του Εθνικού Φακέλου θα κατευθυνθεί προς την χορήγηση της ενιαίας ενίσχυσης στους παραγωγούς και συγχρόνως καταβάλλουμε ιδιαίτερες προσπάθειες

για να την ενισχύσουμε και με εθνικούς πόρους.

Ήδη το Υπουργείο μας έχει στηρίξει με εθνικούς πόρους την απόσταξη κρίσης που εφαρμόστηκε με επιτυχία δύο χρονιές με στόχο την αποσυμφόρηση του τομέα από τις πλεονάζουσες ποσότητες οίνου, καταβάλλοντας συμπληρωματικά στην κοινοτική ενίσχυση, εθνική ενίσχυση στους παραγωγούς συνολικού ύψους 12 εκατ. €.

Επίσης στήριξη στο προϊόν - το κρασί, με δράσεις προβολής και προώθησης για την κατάκτηση αγορών των τρίτων χωρών και εσωτερική προβολή και διαφήμιση για την αύξηση της εύλογης κατανάλωσης, προκειμένου το κρασί να πάρει την θέση που του αξίζει σε σχέση με άλλα ανταγωνιστικά προϊόντα που το έχουν θέσει εκτός της παραδοσιακής - μεσογειακής διατροφής του Έλληνα καταναλωτή. Ειδικότερα θα διατεθούν πόροι μέσω του Εθνικού Φακέλου για την προώθηση-προβολή, τους οποίους θα διαχειριστούν οι συλλογικοί φορείς του κλάδου και οι επιχειρήσεις εκπροσωπούνται μέσω αυτών. Παράλληλα είμαστε σε επαφή με τον Οργανισμό Προώθησης Εξαγωγών (Ο.Π.Ε.), προκειμένου να συνεργαστούμε για την εκπόνηση στρατηγικών δράσεων προβολής και προώθησης του ελληνικού κρασιού σε σημαντικές αγορές, όπως αυτές των Η.Π.Α., της Ρωσίας, του Καναδά, της Κίνας και άλλων χωρών.

Οινoturισμός

Το κρασί αναγνρίζεται διεθνώς, ως ένας από τους κύριους πρεσβευτές της κουλτούρας των παραγωγών χωρών. Με τον ΟΙΝΟΤΟΥΡΙΣΜΟ επιδιώκουμε και φιλοδοξούμε την προσέγγιση του εσωτερικού και εξωτερικού επισκέπτη σε αμπελοοινικές περιοχές όπου παράγονται παραδοσιακά υψηλής ποιότητας οίνοι, σε συνδυασμό πάντα με πλήθος τοπικών πολιτιστικών δραστηριοτήτων καθώς και την ανάδειξη-διατήρηση του τοπίου και την προστασία του περιβάλλοντος.

Η σημασία της σωστής διακίνησης και προβολής των οίνων μας, τόσο στην εσωτερική αλλά κυρίως στην εξωτερική αγορά, θεωρούμε ότι είναι κρίσιμη και κεφαλαιώδης, τόσο για τον οικονομικό αντίκτυπο όσο και για τα πολιτιστικά και πολιτισμικά μηνύματα που μεταφέρει το κρασί.

Η αποτελεσματική και δυναμική διείσδυση καθώς και καθιέρωση στη παγκόσμια αγορά, των κρασιών μας που διαθέτουν «ταυτότητα» και έχουν να αναδείξουν εξαιρετικά ποιοτικά χαρακτηριστικά άμεσα συνδεδεμένα με το τόπο καταγωγής τους, πρόκειται να πραγματοποιηθεί μέσω ευρέως φάσματος προωθητικών δράσεων.

Χαιρετίζω λοιπόν, τις εργασίες του Συνεδρίου σας και εύχομαι κάθε επιτυχία στο δύσκολο έργο που έχετε μπροστά σας. Εμείς ως Πολιτεία θα περιμένουμε τα αποτελέσματα των εργασιών σας και είμαστε έτοιμοι την επόμενη του Συνεδρίου να θέσουμε σε νέες πιο εποικοδομητικές βάσεις την συνεργασία μας.

Όχημα δυναμικής τοπικής ανάπτυξης το κρασί των

Νέο πεδίο επιχειρηματικότητας

Λημαντικές προτάσεις για την ανάπτυξη πρότυπων αναπτυξιακών δραστηριοτήτων με βάση το τρίπτυχο ποιότητα – παράδοση – καινοτομία και τη μετατροπή των τουριστικών προορισμών της χώρας από «τόπους μιας χρήσης» σε τόπους αειφόρου ανάπτυξης, διατυπώθηκαν στο 1ο Συνέδριο Οινoturισμού που πραγματοποιήθηκε με μεγάλη επιτυχία στη Λήμνο 6,7,8 Ιουνίου στο Συνεδριακό Κέντρο Λήμνου.

Έλληνες και ξένοι εμπειρογνώμονες ανέπτυξαν διεξοδικά την ευελιξία και δυνα-

σκέπτης και όχι το προϊόν είναι ο πρωταγωνιστής και προϋπόθεση βιώσιμης επίτευξης του Δρόμων του Κρασιού είναι η επιτυχής μετάβαση από τις υπηρεσίες στις εμπειρίες.

Όπως τόνισε χαρακτηριστικά στο κλείσιμο του Συνεδρίου και ο Πρόεδρος της ΕΔΟΑΟ Γ. Μπουτάρης «το κρασί, δηλαδή οι αμπελοουργοί-οινοποιοί, είναι η κινητήρια δύναμη του οινoturισμού. Απαιτείται όμως, σε κάθε περίπτωση, η κινητοποίηση των εμπλεκόμενων επαγγελματιών ομάδων, της τοπικής αυτοδιοίκησης αλλά και της κρατικής μηχανής που θα ορίσει τα θεσμικά πλαίσια. Απαιτείται κυρίως η συστηματική συμμετοχή κάθε τοπικής κοινωνίας όπου αναπτύσσεται ο οινoturισμός. Η υποδοχή, η συμπεριφορά, η υπερηφάνεια, ο «άλλος τρόπος ζωής» πρέπει να πηγάζουν και να διατυπώνονται από την τοπική κοινωνία. Η κοινωνική αλληλεγγύη και η συλλογική αντίληψη και συμπεριφορά είναι επίσης αναγκαίες συνθήκες όπου αναπτύσσεται ο οινoturισμός.»

Ο Γ. Μπουτάρης επισήμανε καταλήγοντας τις προτεραιότητες της επόμενης μέρας, προκειμένου, όπως σημείωσε χαρακτηριστικά, «το κρασί να μας δείξει ένα νέο τρόπο ζωής κι όχι απλά να αποδείξει ότι είναι ένα ακόμη καλό προϊόν.» Έτσι, μεταξύ άλλων, έθεσε ως άμεσους στόχους τα εξής: «Διερεύνηση και συντονισμός για την αξιοποίηση χρηματοδοτικών πρωτοκόλλων από τα Υπουργεία Αγροτ. Ανάπτυξης, Τουριστικής Ανάπτυξης και Πολιτισμού, δημιουργία ειδικού χρηματοδοτικού προγράμματος για τον οινoturισμό στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ και αναζήτηση χρηματοδότησης ακόμη και μέσω της νέας ΚΟΑ, αναζήτηση συνεργασίας με την ΚΕΔΚΕ και το Δίκτυο των Πόλεων του Κρασιού. Η ΕΔΟΑΟ στο πλαίσιο ανάληψης πρωτοβουλιών για τον οινoturισμό προτείνει τη σύσταση μόνιμης ομάδας εργασίας σε συνέχεια των workshops και

Ο πρόεδρος της ΚΕΟΣΟΕ κ. Χρ. Μάρκου με τον κ. Σ. Ιωάννου πρόεδρο της Επιτροπής Προβολής και Προώθησης

Ο πρόεδρος της ΕΔΟΑΟ κ. Γιάννης Μπουτάρης

μικότητα που χαρακτηρίζει τον οινoturισμό ως τουριστικό προϊόν και επεσήμαναν την ανάγκη για ευέλικτες και διαφορετικών τύπων συνέργειες, την ανάγκη μελέτης για στρατηγικό σχεδιασμό, αναζήτησης διαφορετικών πηγών χρηματοδότησης, πολυεπίπεδης εκπαίδευσης και επιμόρφωσης, σεβασμού και προστασίας του αμπελοοινικού τοπίου, δημιουργικότητας και ανάδειξης της πολιτιστικής ταυτότητας κάθε περιοχής. Στόχος είναι να προστεθούν στα τοπικά μοναδικά χαρακτηριστικά νέες πρωτότυπες δραστηριότητες. Κλειδί της επιτυχίας του οινoturισμού αποτελούν οι εμπειρίες αφού ο επι-

του Συνεδρίου και ενεργοποίησης των περιφερειακών οργανώσεων καθώς και τη διεξαγωγή τοπικών συνεδρίων κατ' εικόνα του Συνεδρίου της Λήμνου». Τέλος, ο πρόεδρος της ΕΔΟΑΟ κάλεσε το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης να επισπεύσει την επίλυση των χρονιζόντων θεσμικών προβλημάτων του κλάδου – μεταξύ των οποίων η υποχρεωτικότητα της ανταποδοτικής εισφοράς και η σύσταση του Εθνικού Συμβουλίου Αμπελοοινικού Τομέα (ΕΣΑΤ) - και το Υπουργείο Τουριστικής Ανάπτυξης να προχωρήσει χωρίς άλλη αναβολή στη θεσμοθέτηση του οινoturισμού και να βγουν άμεσα οι υπουργικές αποφάσεις που χρειάζονται για την εφαρμογή του.

Επόμενο ραντεβού της Εθνικής Διεπαγγελματικής μετά τα Συνέδρια του Μετσόβου για τον Ελληνικό Οίνο και της Λήμνου για τον Οινoturισμό δόθηκε για ένα Συνέδριο με θέμα τον ελληνικό Αμπελώνα.

Ομιλίες

Στις εισηγήσεις τους οι ομιλητές έθιξαν καίρια ζητήματα που έχουν να κάνουν με τις δυνατότητες και τις προοπτικές του οινoturισμού, ενώ υπήρξαν και αξιοπρόσεκτες αποτιμήσεις της έως τώρα διεθνούς αλλά και ελληνικής εμπειρίας.

Από το σύνολο των εισηγήσεων τα «Αμπελοοινικά Νέα» επιλέγουν να δημοσιεύσουν τρεις με χρηστικό, πληροφοριακό, χαρακτήρα για όσους θελήσουν να επενδύσουν στον Οινoturισμό.

Συγκεκριμένα θα δημοσιευτούν στο ανά χείρας φύλλο η εισήγηση της Ζέτας Παπαγεωργοπούλου (συνεργάτης του Ιδρύματος Φανή Μπουτάρη) και στα επόμενα του οικονομολόγου Κώστα Αρκουμάνη και Στέλλας Ασκέλη (στέλεχος της Αγροτουριστικής ΑΕ).

Πρώτο στις προτιμήσεις των καταναλωτών το ελληνικό κρασί

Παραμένει πρώτο το ελληνικό κρασί στην προτίμηση των καταναλωτών και περιλαμβάνεται μάλιστα στις καθημερινές διατροφικές συνήθειές τους. Όπως έδειξε έρευνα της GPO, που παρουσιάστηκε στο Συνέδριο Οινoturισμού στη Λήμνο, το 54,9% αυτών που πίνουν οινόπνευματώδη, προτιμούν το κρασί. Το 20,4% τη μπίρα, 9,5% πίνουν τσίπουρο/ούζο/ρακί, το 7,9% προτιμά το ούισκι, ενώ το υπόλοιπο 7% πίνει άλλα ποτά όπως βότκα, τζιν, ρούμι κ.α.

Η συντριπτική πλειονότητα όσων πίνουν κρασί και συγκεκριμένα το 95,1% προτιμά τα ελληνικά κρασιά. Πρώτον, διότι σε ποσοστό 41,3% θεωρούν ότι τα ελληνικά κρασιά είναι καλύτερης ποιότητας, δεύτερον διότι έχουν καλύτερη γεύση (31,2%). Την ποιότητα ην ποιότητα των ελληνικών κρασιών προκρίνουν κυρίως τα άτομα ηλικίας 65 ετών και άνω, ενώ για τους νεότερους 18-24 ετών, σημαντικότερο κριτήριο επιλογής είναι η γεύση. Για το 66,3% των ερωτώμενων η τιμή του κρασιού είναι ανάλογη και καθορίζει

και την ποιότητα.

Από τις απαντήσεις στην ερώτηση «πόσο συχνά συνοδεύετε το φαγητό σας με κρασί» διαπιστώνεται ότι για το 30,8% του ελληνικού πληθυσμού το κρασί αποτελεί καθημερινή συνήθεια που συνοδεύει το φαγητό του, ενώ το 35,2% δηλώνει ότι συνοδεύει το φαγητό του με κρασί μερικές φορές. Για το 66% δηλαδή του πληθυσμού η κατανάλωση κρασιού είναι κομμάτι των καθημερινών διατροφικών τους συνθηκών. Τα ποσοστά στη συγκεκριμένη ερώτηση είναι μεγαλύτερα για τα άτομα ηλικίας άνω των 65 ετών, τους απόφοιτους πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και τους κατοίκους της Πελοποννήσου. Μόνο για τη νεότερη γενιά 18-24 ετών το κρασί είναι ένα ποτό που μπορεί να πίνεται μόνο του και χωρίς τη συνοδεία φαγητού.

Περισσότεροι από τους μισούς ερωτώμενους, δηλαδή το 54,1%, προτιμά το κόκκινο κρασί. 32,5% επιλέγουν λευκά κρασιά και το 12,2% ροζέ. Λευκό κρασί προτιμούν κυρίως οι νεότερες ηλικίες 18-24 ετών και οι κάτοικοι της

Θεσσαλίας. Μεγαλύτερες προτιμήσεις συγκεντρώνει το κόκκινο κρασί στην περιοχή της Νησιωτικής Ελλάδας (60,4%) και της Μακεδονίας (60,1%).

Όσον αφορά τον τύπο του κρασιού το 59,2% επιλέγει ξηρά κρασιά, το 31% ημίγλυκα και το 9,1% γλυκά. Ξηρό κρασί επιλέγουν κυρίως οι άνδρες και οι μεγαλύτερες ηλικίες, αντίθετα από τις γυναίκες και τους νεότερους που προτιμούν τα πιο γλυκά.

Όσον αφορά τη γεωγραφική κατανομή των προτιμήσεων, περισσότερο επιλέγουν τα ξηρά οι κάτοικοι της Θεσσαλίας, ενώ περισσότερες προτιμήσεις συγκεντρώνουν τα ημίγλυκα και γλυκά κρασιά στη Στερεά Ελλάδα!

Το 53,6% δήλωσε ότι προτιμά να αγοράζει τυποποιημένα κρασιά, το 27,4% χύμα και το 12,2% επιλέγει εξίσου και τα δύο. Περισσότερο τυποποιημένα αγοράζουν τα άτομα ηλικίας 25-34 ετών, υψηλού εισοδήματος και απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Το χύμα κρασί επιλέγουν οι ηλικίες άνω των 65 ετών, απόφοιτοι πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, χαμηλού εισοδήμα-

τος και οι κάτοικοι της Πελοποννήσου.

Μοιρασμένες είναι οι απαντήσεις των καταναλωτών όσον αφορά τα κριτήρια επιλογής κρασιού. Για το 26,9% σημαντικότερο κριτήριο επιλογής είναι το χρώμα, για το 25,2% ο παραγωγός του κρασιού, για το 24,3% ο τύπος και τέλος για το 16,7% η ποικιλία.

Οι κάτοικοι των αστικών περιοχών προμηθεύονται κρασί από τα supermarkets σε ποσοστό 43,8%, ενώ οι κάτοικοι των αγροτικών περιοχών προμηθεύονται κρασί κυρίως από τους τοπικούς παραγωγούς (37,1%).

Τέλος, από την έρευνα προκύπτει ότι υπάρχουν αρκετά σημαντικές προοπτικές για την αύξηση της κατανάλωσης κρασιού στις νεαρότερες ηλικίες. Το 67,9% των ερωτώμενων δηλώνει ότι στην περίπτωση που έβρισκε ατομική τυποποιημένη συσκευασία στους χώρους διασκέδασης, είναι διατεθειμένο να αντικαταστήσει τα άλλα οινόπνευματώδη ποτά με κρασί. Πιο θετικές σε ένα τέτοιο ενδεχόμενο εμφανίζονται οι γυναίκες (72,7%) και τα άτομα ηλικίας 18-44 ετών.

Βασίστηκε στο 1ο συνέδριο Οινοτουρισμού στη Λήμνο

Δρόμοι του Κρασιού:

διαδρομές στον πολιτισμό, την ιστορία και την αυθεντικότητα των αμπελοοινικών περιοχών

Οργανωμένη προσπάθεια για την ανάπτυξη οινοτουρισμού αποτελούν οι «Δρόμοι του Κρασιού», εναλλακτική και δυναμική προσέγγιση μιας αμπελοοινικής περιοχής, υλοποιούμενη με τη χάραξη διαδρομών στις οποίες:

- προσδιορίζονται τα σημεία αμπελοοινικού, γαστρονομικού και τουριστικού ενδιαφέροντος,
- προτείνονται δραστηριότητες, και
- αξιοποιείται η υποδομή και το δυναμικό της, με σκοπό να περάσει καλά ο επισκέπτης, περιηγούμενος τον τόπο με άξονα το αμπέλι και το κρασί.

Κατά τη διάρκεια του Τριμήνου θα συζητηθούν διάφορες παράμετροι του θέματος. Από τη μεριά μου, θα βασισθώ στην εμπειρία που απέκτησα κατά τη διάρκεια ευρείας έρευνας για την παραδοσιακή αμπελοοινική και οινοποίηση στο τρίγωνο του Ξινόμαυρου, στη Μακεδονία, η οποία χρηματοδοτήθηκε και υλοποιήθηκε από το Ίδρυμα Φανή Μπουτάρη, καθώς και κατά τη συνεργασία μου με τους Δρόμους του Κρασιού της Βορείου Ελλάδος. **Θα σκιαγραφήσω μια ερευνητική προσέγγιση αμπελοοινικής περιοχής, ως εργαλείο υποδομής, προκειμένου να αποτελέσει ο «Δρόμος του Κρασιού» διαδρομή στον οικόπλο της περιοχής και, συνάμα, «διαδρομή στον πολιτισμό, την ιστορία και την αυθεντικότητά της».**

Εφόσον σε μια αμπελοοινική περιοχή γίνεται, από τους οινοποιούς της πρωτίστως, ενέργειες για τον σχεδιασμό και τη δημιουργία «Δρόμου του Κρασιού», είναι σκόπιμο, παράλληλα με τις υπόλοιπες εργασίες υποδομής, να διοργανωθεί και να υλοποιηθεί μελέτη, η οποία θα την αποτυπώσει πολιτισμικά. Η τεκμηρίωση μιας περιοχής δεν είναι κάτι που γίνεται αυτονόητα και αυτόματα, μόνο και μόνο επειδή δημιουργείται κάπου «Δρόμος του Κρασιού» και επειδή ο οίνος είναι και πολιτισμικό αγαθό. Προϋποθέτει στοχευμένη βούληση, πολύπλοκη ερευνητική προσπάθεια και επενδύσεις σε χρόνο, σε χρήμα, και σε εξασφάλιση συνεργασιών (με την αμπελοοινική κοινότητα και με την τοπική κοινωνία, η οποία καλό είναι να εκφράζεται θεσμικά από τους φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Εντούτοις, η ουσιαστική συμμετοχή των ιδίων των κατοίκων είναι απαραίτητη).

Στη συνέχεια, παρουσιάζονται οι ερευνητικές φάσεις του έργου, με τη διευκρίνιση ότι το πρώτο βήμα, πριν ακόμη από τη σύσταση εξειδικευμένης ομάδας εργασίας, είναι η εξασφάλιση **χρηματοδότησης**, η οποία και καθορίζει σε μεγάλο βαθμό τα όρια του έργου.

1η Φάση: Συλλογή πληροφοριών για την περιοχή, με εντοπισμό των σημείων που παρουσιάζουν πολιτισμικό και τουριστικό ενδιαφέρον.

Καταγράφονται θέσεις φυσικού κάλλους, διαδρομές υπαίθρου, μνημεία-αρχαιολογικά, βυζαντινά και νεότερα, μουσεία, λαογραφικές συλλογές, παραδοσιακά επαγγέλματα, τυπικά προϊόντα, εδέσματα της τοπικής γαστρονομίας, λουτρά, χώροι εστίασης και φιλοξενίας, χώροι που προσφέρονται για υπαίθριες δραστηριότητες, εκδηλώσεις, γιορτές, πανηγύρια, φεστιβάλ. Συγκεντρώνονται όλα τα έντυπα, οι οδηγοί, οι χάρτες, οι σχετικές έρευνες που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί.

Σε αυτή τη φάση, για να δημιουργηθεί σύντομα και αποτελεσματικά μια πρώτη βάση δεδομένων, είναι πολύτιμη η προαναφερθείσα συνεργασία με τους οινοποιούς και με τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

2η Φάση: Βιβλιογραφική Έρευνα, με την ο-

Αποψη του ακροατηρίου στο 1ο Συνέδριο Οινοτουρισμού στη Λήμνο

ποία στοιχειοθετείται η ιστορική διάσταση της αμπελοκαλλιέργειας και της οινοπαραγωγής στην περιοχή, καθώς και το γενικό ιστορικό πλαίσιο.

Αναζητούνται σε γραπτές πηγές αναφορές στον οίνο της περιοχής, σε τρόφιμα και σε άλλα ποτά, σε τοπικές ιδιαιτερότητες και σε αξιοθέατα. Παράλληλα, συγκεντρώνονται στοιχεία για την ιστορική πορεία της περιοχής.

Η ιστορική αναδρομή είναι βεβαίως προσφορότερη σε τόπους με μακρά οινική παράδοση και μεγάλο ιστορικό και αρχαιολογικό πλούτο, όπως η Λήμνος, ας πούμε, ενώ τη διευκολύνει η συνεργασία με τις Εφορίες Κλασικών και Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, με την Εφορία Νεωτέρων Μνημείων, καθώς και με κάθε γνώστη της ιστορίας της περιοχής.

Επισημαίνεται ότι το υλικό αυτό είναι χρήσιμο για την οργάνωση και παρουσίαση του «Δρόμου του Κρασιού», ενώ παράλληλα τροφοδοτεί τους οινοποιούς με πολύτιμα στοιχεία για ονομασίες νέων προϊόντων, λογότυπα, κείμενα προβολής, κ.α.

3η Φάση. Επιτόπια Έρευνα, με την οποία εντοπίζονται τα παραδοσιακά χαρακτηριστικά του αμπελιού και του κρασιού της περιοχής, καθώς και ποικίλα στοιχεία του παραδοσιακού πολιτισμού της.

α. Πλήρης Καταγραφή του Αμπελοοινικού Κύκλου

Παρακολουθείται ο ετήσιος βλαστικός κύκλος του αμπελιού στη συγκεκριμένη περιοχή και εντοπίζονται τα χαρακτηριστικά του. Καταγράφονται οι τοπικές ονομασίες των ποικιλιών αμπελου και κάθε είδους αναφορές σε παλαιές ποικιλίες.

Καταγράφεται λεπτομερώς η σχετική παραδοσιακή τεχνολογία: εργασίες στο αμπέλι και στο κελάρι οινοποίησης, χρονική περίοδος, τεχνικές, εργαλεία και σκεύη, με τα παραδοσιακά τους ονόματα και με όλες τις πληροφορίες, τις ιστορίες και τα, πολλές φορές σπαρταριστά, τοπικά ανέκδοτα που τις συνοδεύουν.

Εντοπίζονται τα ...επικουρικά στην αμπελοοινική και στην οινοποίηση παραδοσιακά επαγγέλματα –βαρελάδες, καλαθοπλέκτες, εμβολιαστές, πεταλωτές, σαγματοποιοί, τα εργατήρια και τα εργαλεία τους, οι σχέσεις τους με την αμπελοοινική κοινότητα.

Συλλέγονται πληροφορίες για τους τρόπους, τους τόπους και την έκταση του οινοποιήσιμου μεταφορών, της κατανάλωσης.

Εντοπίζονται τα προϊόντα μεταποίησης, οι τρόποι παρασκευής και οι χρήσεις τους (φαγητά και γλυκά με πρώτη ύλη αμπελόφυλλα, σταφύλια, μούστο ή πετιμέζι, αποστάγματα – η

διαδικασία εξάλλου της απόσταξης στα καζάνια, λακαριά νομίζω ότι τα λένε στη Λήμνο, είναι ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα και γοητευτική, καθώς επίσης και η παρασκευή λιπάσματος από στέμφυλα, χρήση για προσάναμμα, κ.α.).

Καταγράφονται εθιμικές πρακτικές που σχετίζονται με την αμπελοοινική και την οινοποίηση (άνοιγμα των νέων κρασιών, άγιοι προστάτες, όπως ο άγιος Τρύφων, προστάτης των αμπελοοινικών κυρίως στον βορειοελλαδικό χώρο, σχετικά έθιμα (προσφορές σταφυλιών στην εκκλησία, τελετουργικά κλαδέματα αμπελώνων, κουρμπάνια –αιματηρές θυσίες προς τιμήν του Αγίου με αντάλλαγμα μια καλή σοδειά), αγιασμοί και αποτρεπτικά μέσα, στο αμπέλι και στο κελάρι).

β. Εντοπισμός στοιχείων του παραδοσιακού πολιτισμού. Ετήσιος Εθιμικός Κύκλος

Ενώ πραγματοποιείται η, όσο το δυνατόν πληρέστερη, αποτύπωση του αμπελοοινικού κύκλου, καταγράφονται στοιχεία του παραδοσιακού πολιτισμού της περιοχής (παραδοσιακός βίος: κατοικία, ενδυμασία, προετοιμασία και κατανάλωση τροφών και ποτών, εμπόριο, μεταφορές, επαγγέλματα –που μπορεί να είναι γναφείς μάλλινων υφασμάτων σε μπατάνια και νεροτριβές στη Γουμένισσα, λαϊκοί οργανοπαίχτες στη Νάουσα, ψαράδες στη Βεγορίτιδα, σφουγγαράδες στη Λήμνο, χειροτεχνία, λαϊκή ιατρική, λαϊκή λατρεία και έθιμα στον κύκλο του χρόνου, μνημεία του λόγου (παραδόσεις, παροιμίες, ευχές, κατάρες, παραμύθια). Όπως και κατά τις προηγούμενες φάσεις, ιδιαίτερη προσοχή δίδεται στην καταγραφή εκείνων των παραδοσιακών πολιτισμικών στοιχείων που σχετίζονται με το αμπέλι και το κρασί (π.χ. χρήση κρασιού κατά τις εθιμικές πρακτικές στα λεγόμενα «μεγάλα περάσματα» του βίου: τη γέννηση, τον γάμο και την τελευτή).

4η Φάση. Οργάνωση των δεδομένων. Συγκρότηση Αρχείου.

Ως αποτέλεσμα της εργασίας αυτής, συγκροτείται Αρχείο δεδομένων, με άξονα τον ετήσιο αμπελοοινικό κύκλο, γύρω από τον οποίο «πλέκονται» τα υπόλοιπα στοιχεία, είτε χρονολογικά (στον κύκλο του χρόνου), είτε γεωγραφικά (ανά μικροπεριοχή).

Οι καταγραφές εμπλουτίζονται με επαγγελματικές φωτογραφίες και βιντεοσκοπήσεις, σκιστάρονται εργαλεία και εξοπλισμοί, αποτυπώνονται αρχιτεκτονικός χώροι, συγκεντρώνεται παλαιό φωτογραφικό υλικό και, όπου αυτό είναι δυνατόν, συλλέγονται πρωτότυπα αντικείμενα, ώστε να δημιουργηθούν μικρά εκθετήρια, στα οινοποιεία ή σε άλλους χώρους.

Το Αρχείο δεδομένων υποστηρίζει και ε-

μπλουτίζει τις δυνατότητες του «Δρόμου του Κρασιού» συνολικά, των οινοποιείων μεμονωμένα, και της τοπικής αυτοδιοίκησης, ώστε να επιτευχθεί:

- προβολή της αμπελοοινικής περιοχής και των οινοποιείων της (έντυπα, εκδόσεις, βίντεο, παρουσία σε εκθέσεις, σε συνέδρια κ.α.)
- δημιουργία ή ανάδειξη επισκέψιμων σημείων, στα οινοποιεία ή αλλού, διακοσμημένων με τυπικά πολιτισμικά στοιχεία: αμπελοοινικά εκθετήρια, λαογραφικές συλλογές, εκθέσεις φωτογραφιών, ...
- δημιουργία ή αξιοποίηση εορτών, πανηγύριων και εθιμικών δρώμενων με προβολή των παραδοσιακών τους στοιχείων. (Ως παράδειγμα ανάδειξης εορτής αναφέρουμε τη συγκροτημένη προβολή από τους «Δρόμους του Κρασιού της Βορείου Ελλάδος» του εορτασμού του αγίου Τρύφωνα στη Μακεδονία. Ως παράδειγμα καθιέρωσης εκδήλωσης, τη γιορτή «Τυρί, Κάστανο και Κρασί», στη Γρίβα, η οποία εγκαινιάστηκε το 1997 από τους «Δρόμους του Κρασιού», και έκτοτε συνεχίζεται με τεράστια επιτυχία. Κάθε περιοχή προσφέρει ανάλογες ευκαιρίες: διάβαζα πρόσφατα για τις Ιπποδρομίες του Άη Γιώργη, που τελούνται κάθε χρόνο στη Λήμνο.)
- επίσης, παρουσίαση στον επισκέπτη εμπειροστατωμένων και ευέλικτων προτάσεων για διαδρομές στο αμπελοοινικό τοπίο, για συμμετοχή σε δραστηριότητες, ξεναγήσεις και τυπικές γαστρονομικές απολαύσεις, αγορά παραδοσιακών προϊόντων, κ.λπ.
- και, τέλος, πιστοποίηση της αυθεντικότητας στοιχείων της αμπελοοινικής περιοχής, διαδικασία απαραίτητη τόσο για την τεκμηρίωσή της, όσο και για τη συμμετοχή της σε προγράμματα χρηματοδοτήσεων κ.λπ.

Το Αρχείο το οποίο συγκροτείται με την προσέγγιση αυτή είναι πολυδυναμικό, γιατί προσφέρει σε μια ποικιλία χρήσεων, παραμένει ανοικτό σε συμπληρώσεις και αλλαγές, εξελίσσεται, είναι στη διάθεση της κοινότητας και βρίσκεται σε συνεχή διάλογο μαζί της. Αποτελεί, σε τελική ανάλυση, την ταυτότητα της αμπελοοινικής περιοχής, τόσο πιο σύνθετη και τόσο πιο έγκυρη, όσο περισσότερο σε βάθος μπόρεσε να προχωρήσει η καταγραφή.

Εφόσον ο «Δρόμος του Κρασιού» δεν περιοριστεί να διασχίζει αμπέλια, οινοποιεία, ταβέρνες και τουριστικά αξιοθέατα, αλλά «στηθεί» πάνω σε έρευνα για την ιδιαίτερη ταυτότητα της περιοχής, τότε κάθε σημείο της σχεδιαζόμενης διαδρομής είναι κάθε στιγμή δεμένο με τον πολιτισμό, την ιστορία και την αυθεντικότητά της.

Τότε, ο «Δρόμος του Κρασιού» διαθέτει, έναντι άλλων τουριστικών επιλογών, το συγκριτικό πλεονέκτημα της γνησιότητας. Διαθέτει ποιοτικά χαρακτηριστικά που ενδιαφέρουν ιδιαίτερα τον, συνήθως υποψιασμένο, επισκέπτη, ο οποίος αντιλαμβάνεται ότι οι προτάσεις που του προσφέρονται δεν είναι κατασκευασμένες και ψευτο-φοκλορικές, αλλά τυπικές της περιοχής στην οποία επέλεξε να περιηγηθεί με ...τον οίνο οδηγό.

Και έτσι, ο «Δρόμος του Κρασιού» γίνεται μια διαδρομή στη μαγεία του αμπελοοινικού τόπου και των ανθρώπων του.

Σας ευχαριστώ

Ζέτα Παπαγεωργοπούλου

Συνεργάτης Ιδρύματος Φανή Μπουτάρη: έρευνα για την παραδοσιακή αμπελοοινική και οινοποίηση στη Βόρειο Ελλάδα

Το κρασί σε όλο τον κόσμο

ΚΑΤΑΣΧΕΘΗΚΕ VINO NOBILE ΣΕ ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΤΑ ΑΠΑΤΗΣ: Οι ελεγκτικές υπηρεσίες της Ιταλίας κατέσχεσαν 12.000 λίτρα Vino nobile di Montepulciano, αφού αποκαλύφθηκε η ανάμειξη του Brunello di Montalcino με άλλους οίνους, γεγονός που συνεχίζει να συνταράσσει την ονομασία προέλευσης. Σύμφωνα με ιταλική εφημερίδα οι ερευνητές ισχυρίζονται ότι τα κρασιά που εξετάζονται, αναμιγνύονται με σταφύλια από άλλες ιταλικές περιοχές, από το 2004 και μετά. Αυτό απαγορεύεται αυστηρά σύμφωνα με τη νομοθεσία της παραγωγής του Vino nobile.

ΣΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ ΠΑΡΑ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ, Η ΑΓΟΡΑ ΤΟΥ ΚΡΑΣΙΟΥ ΕΙΝΑΙ ΣΤΑΘΕΡΗ: Τα πρόσφατα στοιχεία πωλήσεων αποδεικνύουν ότι, παρά την αμερικανική οικονομική κρίση και το χαμηλό δολλάριο, οι αμερικάνοι ακόμα ξοδεύουν για αγορά κρασιού. Τους τελευταίους τρεις μήνες υπάρχει αύξηση 19% σε πωλήσεις κρασιών με τιμή 15\$-20\$ και 12% αύξηση σε κρασιά μεγάλης αξίας από 20\$ και πάνω. Οι πωλήσεις της κατηγορίας super premium (8\$-11\$) τις 12 εβδομάδες που έγινε η μέτρηση αυξήθηκε κατά 9% ενώ η τιμή του «ποτηριού», που σερβίρεται, μεμονωμένα έμεινε σταθερή. Από όλες τις κατηγορίες κρασιού αυτή που αναπτύσσεται πιο γρήγορα, είναι αυτή στα «premium box», η οποία αυξήθηκε κατά 33,9%. Η οικονομική κρίση έχει επηρεάσει τα εισαγόμενα κρασιά, όπως τα γαλλικά, ιταλικά, αυστραλιανά στα οποία οι πωλήσεις πέφτουν, σε αντίθεση με της Χιλής, Ισπανίας, Νέας Ζηλανδίας και Ν. Αφρικής των οποίων οι πωλήσεις που αυξάνονται.

Η ELITE ΤΟΥ BORDEAUX ΚΥΡΙΑΡΧΕΙ ΣΤΗ VINEXPO ΤΟΥ HONG-KONG: Σε σύνολο 692 εκθετών από 32 χώρες, υπήρχαν πάρα πολλά γνωστά σήματα Bordeaux έτσι ώστε να ικανοποιηθεί η αυξημένη ζήτηση που προέρχεται από τη μεσαία τάξη της Κίνας. Σε σύγκριση με τα ευρωπαϊκά κρασιά, τα κρασιά του Νέου Κόσμου, είχαν παρουσία σχεδόν ασήμαντη. Ενώ τα Χιλιανά και τα Αργεντινικά κρασιά προβάλλονταν, τα Αυστραλιανά, τα Καλιφορνέζικα και τα κρασιά της Ν. Αφρικής έλαμπαν δια της απουσίας τους. Οι επισκέπτες τις δυο πρώτες μέρες έφτασαν τους 7.879 ενώ την τρίτη μέρα αναμενόταν να ξεπεράσουν τους 8.500 γεγονός που καταγράφει μια αύξηση κατά 26% σε σχέση με το 2006. Η πλειοψηφία των επισκεπτών προερχόταν από το Hong-Kong, Macau και διάφορες περιοχές της Κίνας ενώ λιγότεροι κατέφτασαν από την Κορέα, Ταϊβάν, Ιαπωνία και Σιγκαπούρη. Σύμφωνα με ευρωπαϊκές πηγές η αγορά της Κίνας είναι ανοδική και οι πωλήσεις έχουν ανέλθει σε επίπεδα ρεκόρ.

Η CASTEL ΜΕΤΑΚΟΜΙΖΕΙ ΣΤΗΝ ΑΙΘΙΟΠΙΑ: Η εταιρεία Castel, η μεγαλύτερη οινοβιομηχανία στη Γαλλία, αρχίζει την οινοπαραγωγή στην Αιθιοπία. Η εταιρεία φυτεύει 1250 στρέμματα στην περιοχή Zewey, 200 χλμ. από την πρωτεύουσα Addis Abeba. Ακόμα 1750 στρέμματα είναι διαθέσιμα για να φυτευθούν στο μέλλον. Τα πρώτα κρασιά που θα κυκλοφορήσουν στο εμπόριο το 2011, θα έχουν σαν στόχο τις γειτονικές αφρικανικές χώρες όπως το Σουδάν, την Ουγκάντα και την Κένυα με στόχο εξαγωγών περίπου το 50% της παραγωγής.

ΟΙ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΤΗΣ ΑΡΓΕΝΤΙΝΗΣ ΑΥΞΗΘΗΚΑΝ ΚΑΤΑ 40%: Οι εξαγωγές της Αργεντινής αυξήθηκαν κατά 40% τους πρώτους δυο μήνες αυτού του χρόνου, ενώ παράλληλα η εσωτερική κατανάλωση ελαττώθηκε, γεγονός που προκαλεί ανησυχία. Τα εθνικά στατιστικά στοιχεία δείχνουν ότι τους δυο πρώτους μήνες του 2008 οι εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 40% και τον προηγούμενο χρόνο κατά 27% σε όγκο. Το Φεβρουάριο μόνο οι εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 52% σε αξία. Η αξία εξαγωγών αναμένεται από τα US\$450 εκ. δολάρια το 2007, να εκτοξευθεί στα US\$850 εκ. το 2010. Αξιοσημείωτο είναι ότι αυτή την χρονιά οι τιμές αυξήθηκαν κατά 8%. Το ίδιο χρονικό διάστημα η κα-

τανάλωση στην Αργεντινή μειώθηκε κατά 30%. Η μείωση αυτή οφείλεται στην μείωση της κατανάλωσης του μέσου Αργεντινίου κατά 38,8% τα τελευταία 5 χρόνια. Η σοδειά φέτος θα είναι μειωμένη λόγω χαλαζιού και έντονων βροχοπτώσεων.

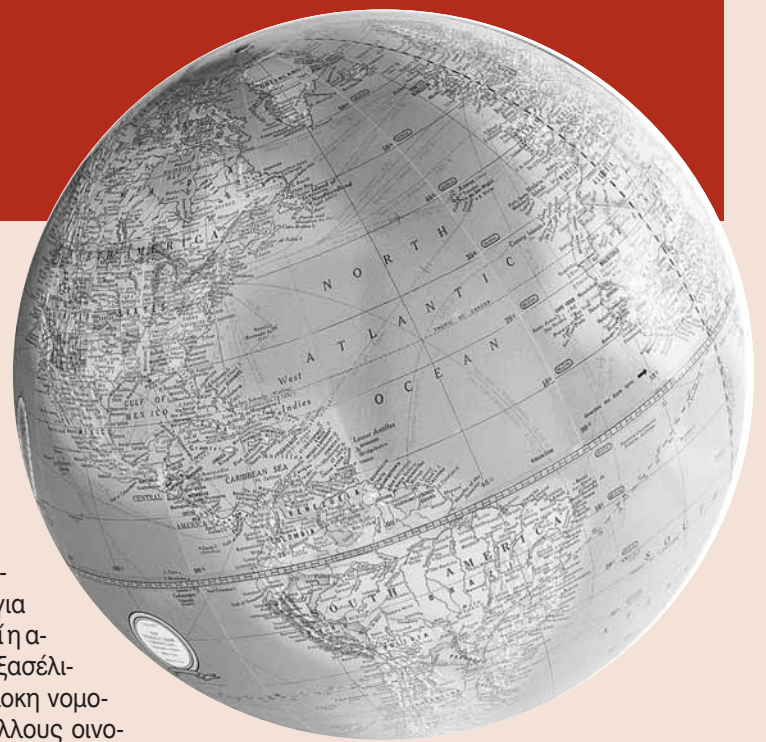
Η ΓΑΛΛΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΑΝΑΚΟΙΝΩΝΕΙ ΣΑΡΩΤΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΟΙΝΟΥ: Η γαλλική κυβέρνηση ανακοίνωσε ένα εκσυγχρονισμένο σχέδιο για την επόμενη πενταετία, ώστε να βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητα της χώρας. Ένα δεκαεξαετίδιο σχέδιο που θα απλοποιεί την πολύπλοκη νομοθεσία του οίνου, που εμποδίζει τους Γάλλους οινοποιούς να ανταγωνίζονται τους παραγωγούς των Νέων Χωρών. Οι οινοποιοί το δέχτηκαν με μεγάλη ικανοποίηση. Έτσι τα γαλλικά κρασιά θα χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες, με την πρώτη να είναι: τα Vignobles de France, που θ' αντικαταστήσουν τα επιτραπέζια κρασιά και θ' αναφέρουν την ποικιλία και το έτος, χρησιμοποιώντας φθηνότερες τεχνικές, που ήδη έχουν υιοθετηθεί από το Νέο Κόσμο.

ΟΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ ΘΑ ΣΥΝΕΧΙΣΟΥΝ ΝΑ ΠΙΝΟΥΝ ΚΡΑΣΙ ΠΑΡΑ ΤΗΝ ΥΦΕΣΗ: Παρά την οικονομική κρίση, οι καταναλωτές δε θα σταματήσουν να πίνουν κρασί, αλλά θα περιορίσουν τα έξοδα σε άλλους τομείς, σύμφωνα με μια καινούργια έρευνα. Σύμφωνα με αυτή, σε δείγμα 1000 ατόμων, που είναι τακτικοί πότες, η έρευνα που πραγματοποιήθηκε στην Αγγλία για λογαριασμό του Συνδέσμου Οίνου και Ποτών, έδειξε ότι οι Άγγλοι θα προτιμούσαν να περιορίσουν τα έξοδα τους στα γλυκά, σοκολάτες, μπύρες και αναψυκτικά. Περισσότερο από το 60% δε θα περιόριζαν την δαπάνη για αγορά κρασιού επιβουβούτος του γεγονότος, ότι πιστεύουν ότι στο κρασί δεν έχει αυξηθεί η τιμή του, τους τελευταίους έξι μήνες. Παρ' όλα αυτά η έρευνα έδειξε επίσης ότι οι καταναλωτές θα πρέπει να αυξήσουν τα έξοδά τους ημερησίως, αφού αυτοί που διέθεταν 4,64£ για το καθημερινό τους μπουκάλι κρασί, τώρα θα ξοδεύουν 6,81£.

ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ BRIDGET JONES (ΤΑΙΝΙΑ) ΕΥΘΥΝΕΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΤΩΣΗ ΤΩΝ ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΤΟΥ CHARDONNAY: Οι Άγγλοι καταναλωτές γυρίζουν την πλάτη τους στο Chardonnay, σύμφωνα με τους αναλυτές της TNS. 200.000 καταναλωτές λιγότεροι αγόρασαν Chardonnay τους προηγούμενους 12 μήνες, σε σύγκριση με τον προηγούμενο χρόνο, γεγονός που σημαίνει μείωση των πωλήσεων κατά 3%. Η πτώση του Chardonnay μπορεί να οφείλεται στην ξηρασία της Αυστραλίας όλο το χρόνο, που έπληξε την παραγωγή του 2008. Επίσης το συγκεκριμένο σταφύλι δέχεται έντονες πιέσεις από άλλες ποικιλίες όπως το Sauvignon Blanc και Pinot Grigio. Όσον αφορά την ταινία Bridget Jones, η αντι-στάρ πνίγει τα προβλήματά της σε ένα μεγάλο ποτήρι Chardonnay και αυτή ενοχοποιείται σύμφωνα με τον συγγραφέα Oz Clarke που αναφέρει ότι πριν την ταινία, το Chardonnay χαρακτηριζόταν σέξι, ενώ μετά την προβολή της ταινίας ούτε που θέλουν να το δουν.

ΓΑΛΛΙΑ: Η MICROSOFT ΣΤΑΜΑΤΑ ΤΙΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ ΟΙΝΟΥ: Ο υπεύθυνος διαφημίσεων της Microsoft αποσύρει τις online διαφημίσεις κρασιού από τις λίστες της στη Γαλλία, αφού απαγορεύονται σύμφωνα με το γαλλικό νόμο. Αφορμή ήταν απόφαση που λήφθηκε στο παρελθόν από δικαστήριο που απαγόρευε την διαφήμιση στον γαλλικό ιστοχώρο της μπύρας Heineken, αφού ήταν ενάντια σε νόμο του 1991. Ο συγκεκριμένος νόμος που απαγορεύει τη διαφήμιση του αλκοόλ μέσω διαδικτύου.

PARKER: ΑΠΟΛΑΜΒΑΝΩ ΤΟ ΦΘΗΝΟ ΚΡΑΣΙ ΤΟΣΟ ΟΣΟ ΕΞΕΙΣ: Ο αμερικάνος κριτικός Robert Parker α

ποκάλυψε ότι απολαμβάνει το κρασί των \$15 όσο οποιοσδήποτε άλλος. Ο Parker ανέφερε ότι η σωστή αγορά κρασιού πρέπει να κατευθύνεται με γνώμονα τη φθηνότερη τιμή αφού ο μέσος καταναλωτής επιζητεί φτηνά κρασιά. Ωστόσο δεν αρνείται ότι απολαμβάνει και το άλλο άκρο της τιμής των οίνων με τιμές που φτάνουν τα \$4.700 (Chateau Petrus).

ΟΙ ΝΕΟΙ ΓΑΛΛΟΙ ΒΛΕΠΟΥΝ ΤΟ ΚΡΑΣΙ ΑΚΡΙΒΟ ΚΑΙ ΞΕΠΕΡΑΣΜΕΝΟ: Γάλλοι φοιτητές και νέοι άνθρωποι συνεχίζουν να γυρίζουν την πλάτη τους στο κρασί, σύμφωνα με μια νέα μελέτη. Το δείγμα που συμμετείχε στην έρευνα βρήκε το κρασί ακριβό, παλιομοδίτικο και είχε αντιαλκοολικά συναισθήματα. Ένας φοιτητής ανέφερε «όταν πάω σε ένα μαγαζί δεν ξέρω τι να διαλέξω, υπάρχουν τόσα ονόματα και τόσες περιοχές». Οι ερωτηθέντες δήλωσαν ότι έχουν απομακρυνθεί από το κρασί και ότι προτιμούν την μπύρα, άλλα είδη αλκοολούχων, καθώς και αναψυκτικά και χυμούς. Παραπάνω από τους μισούς παραδέχθηκαν ότι δεν τους αρέσει καν η γεύση του κρασιού. Η έρευνα περιείχε και μια άλλη γαλλόφωνη ομάδα από τις ΗΠΑ (millennials). Στην ομάδα αυτή βλέπουν την κατανάλωση οίνου ως σοφιστική και μοντέρνα που συνδυάζεται με την περιπέτεια. Αυτός είναι ο κύριος λόγος που ανεβαίνει η κατανάλωση οίνου στις ΗΠΑ. Όταν ρωτήθηκαν με ποιο τρόπο θα αμβλυνθεί το πρόβλημα, όλοι ανέφεραν την κυκλοφορία ατομικών μπουκαλιών στα club και στα bar.

ΤΟ HONG KONG ΘΑ ΓΙΝΕΙ ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΙΑΣ: Ο γενικός γραμματέας του Hong Kong, Henry Tang, σε επίσκεψη που έκανε στη Γαλλία και ανέφερε ότι από τότε που άνοιξαν τα σύνορα όσον αφορά τις εισαγωγές οίνου, ο όγκος αυξήθηκε κατά 78% και η αξία κατά 215%. Τα νούμερα αναφέρονται για την περίοδο 27/2 μέχρι τα μέσα Απριλίου, συγκρινόμενο πάντα με την ίδια περίοδο πέρσι. Στο Hong Kong υπάρχουν ήδη οι κατάλληλες υποδομές και logistic, για ν' ανταποκριθούν στις ανάγκες της αγοράς. Το μόνο που λείπει είναι οινική παιδεία.

ΟΙ ΓΑΛΛΟΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΑΝ ΠΩΣ ΘΑ ΕΠΕΝΔΥΣΟΥΝ ΤΙΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΕ ΚΑΙ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΟΥΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΕΙΨΗ ΤΟΠΙΚΟΤΗΤΑΣ: οι Γάλλοι παραγωγοί ανακοίνωσαν πως θα επενδύσουν τα 171 εκατ. € που διατίθενται στον Εθνικό τους φάκελο. Ο Jean Louis Salies, ο πρόεδρος της Διεπαγγελματικής Αμπέλου και Οίνου ανέφερε ότι τα 90 εκατ. €, δηλαδή περισσότερα από τα μισά θα διατεθούν για την ανάπτυξη των αμπελών, αφού αυτό θα δώσει στους παραγωγούς την ευκαιρία, να φτιάξουν κι άλλα κρασιά που θα βασίζονται στην ποικιλία και όχι στην περιοχή. Προειδοποίησε την κυβέρνηση να μην επιχειρήσει να πάρει βίαια τον έλεγχο από τα τοπικά όργανα. Το μέλλον της οινοποιίας εξαρτάται από την ενδυνάμωση των τοπικών οργάνων και την παροχή σ' αυτά δυνατότητας επίλυσης των προβλημάτων της αγοράς που έχουν.

Αντιμέτωπος με αμπελουργικά προβλήματα και ο νέος κόσμος

Η οινοβιομηχανία της Αυστραλίας σε κρίση

Η Γαλλία, η Ελλάδα όπως και άλλες χώρες δεν είναι οι μόνες που άγγιξε η κρίση. Εδώ και δύο χρόνια η Αυστραλία που γνώρισε μια εξαιρετική ανάπτυξη του αμπελώνα της την τελευταία δεκαετία, αντιμετωπίζει κρίση, χωρίς προηγούμενο.

Κάθετη πτώση τιμών

Τη χρονιά αυτή, πολλοί αμπελουργοί στην περιοχή New South Wales, δεύτερη αμπελουργική περιοχή από άποψη έκτασης στην Αυστραλία, θα αφήσουν έως και 20 τόνους Chardonnay πάνω στη γη, που αντιστοιχεί σε μέσο όρο στο ένα τέταρτο της παραγωγής τους.

Οι τιμές της ποικιλίας αυτής κατρακύλησαν από 542 €/τόνο την περίοδο 2003 στα 240-390 €/τόνο. Την τρέχουσα χρονιά ορισμένα οινοποιεία οδηγούνται να προσφέρουν 60 €/τόνο στους παραγωγούς που έχουν υπερπαραγωγή. Χιλιάδες τόνοι σταφυλιού δεν έχουν βρει αποδέκτες στην νότια Αυστραλία και το 1/3 των παραγωγών στην Barossa, μια από τις πιο ονομαστές αμπελουργικές περιοχές, δεν έχει αγοραστεί για τα σταφύλια της.

Στην περιοχή της Riverland, πάντα στο νότο της Αυστραλίας, η ένωση παραγωγών εκτιμά ότι, η απώλεια εισοδήματος των αμπελοκαλλιεργητών, θα είναι της τάξης των 40 εκ. ευρώ. Η υπερπαραγωγή που γνωρίζει ο αυστραλιανός αμπελώνας, έχει επίσης επιπτώσεις στις τιμές γης.

Σύμφωνα με τους μεσίτες που δραστηριοποιούνται στην περιοχή της Riverland, η τιμή του αμπελώνα κατρακύλησε στο μισό κατά μέσο όρο και υπήρξαν περιπτώσεις αμπελοτεμαχίων που η τιμή τους κατέρρευσε από τα 30.000 € στα 9.000 €, το εκτάριο.

Θα επηρεαστεί και η Ευρώπη

Μετά την ευφορία της δεκαετίας του '90 που η Αυστραλία γνώρισε ιλιγγιώδη ανάπτυξη των πωλήσεων της, η αγορά είναι τώρα κορεσμένη με αποθέματα που ανέρ-

χονται το λιγότερο στα 5 εκ. ΗΛ. Εάν η αύξηση των εξαγωγών διατηρηθεί στα επίπεδα του 10% ετησίως, το πλεόνασμα αυτό θα μπορούσε να διοχετευθεί στα δυο ή τρία επόμενα χρόνια, εκτιμούν ορισμένοι αναλυτές. Αλλά η παρτίδα αυτή είναι δύσκολο να κερδηθεί, ακόμη και εάν οι Αυστραλοί είναι πάντοτε συνεπείς στις δυνατότητές τους να αυξάνουν τα μερίδια αγοράς στην Ευρώπη και στις ΗΠΑ. Σε μια ανάλυση επεξεργασμένη με ακρίβεια για την παγκόσμια υπερπαραγωγή οίνου, η εφημερίδα Economist αναφέρει ότι εκπρόσωπος οινοβιομηχανίας leader στην Αυστραλία, εκτιμά ότι η αμπελοοικονομική Ευρώπη θα βρεθεί σε δύσκολη θέση επειδή είναι περισσότερο ανεκτική στους παραγωγούς της, παρά στους καταναλωτές.

Η αρχή της Ευρώπης ήταν η υποστήριξη των παραγωγών της, μέσω ενισχύσεων, επιδοτήσεων, αποστάξεων περισσότερο, παρά μέσω ενισχύσεων προκειμένου να προσαρμοσθούν στη ζήτηση της αγοράς. Τα προγράμματα αναδιάρθρω-

σης σε περιοχές όπως η Mancha, είχαν εφευρεθεί από τους γραφειοκράτες επιδοτήσεων των Βρυξελλών περισσότερο παρά από τις ανάγκες της αγοράς.

Ανισοροπία στην παραγωγή

Υπάρχουν σοβαρές επιφυλάξεις για τη διάθεση της αυστραλιανής υπερπαραγωγής.

Οι προβλέψεις επιστροφής στην ισοροπία της αγοράς δεν λαμβάνουν υπόψη τα δομικά προβλήματα που εμφανίστηκαν τα δέκα τελευταία χρόνια. Για παράδειγμα, η Αυστραλία παράγει 5 εκατ. τόνους σταφυλιών σε περιοχές δυσπρόσιτες, γεγονός που ενισχύει την αδυναμία πωλήσεων σε ανταγωνιστικές τιμές. Το 80% των κρασιών που διοχετεύονται στο εμπόριο, φθάνουν στον καταναλωτή σε τιμές κάτω των 3 €/lt. Τα κρασιά αυτά, παρασκευάζονται από σταφύλια, προερχόμενα από ζεστές περιοχές όπως τις Riverland, Sunraysia Murray Valley και Riverina. Οι πιο δροσερές περιοχές όπως η Barossa, Coonavarra, Mc Laren Vale, Clare και Lang home Greek, που παράγουν το 40% των οινοποιήσιμων ποικιλιών σταφυλιών, αντιπροσωπεύουν μόνο το 16% της ζήτησης οίνων στην Αυστραλία. Η ανισοροπία αυτή, οδηγεί στην πρακτική, να χρησιμοποιούνται τα σταφύλια αυτά στην παραγωγή οίνων υψηλής τιμής, και οι παραγωγοί που έχουν πιο υψηλά κόστη να μην ανακυκλώνουν τα κέρδη τους. Εάν η επιστροφή στην ισοροπία είναι δυνατή εδώ και τρία χρόνια στις ζεστές περιοχές, τα πράγματα είναι πολύ δύσκολα και μακροχρόνια για τις δροσερές περιοχές.

Είναι φανερό ότι γι' αυτή την κατάσταση είναι πλήρως υπεύθυνη η βιομηχανία και οι μαζικές φυτεύσεις που έγιναν τα τελευταία χρόνια, ενθαρρυνόμενες από το σχέδιο στρατηγικής 2005, που δημοσιεύτηκε από την ομοσπονδία των Αυστραλών οινοποιών και προέβλεπε ένα φιλόδοξο σχέδιο αύξησης για την αυστραλιανή βιομηχανία οίνου. Η παραπλάνηση των επενδυτών για τον αμπελώνα, ενδυναμώθηκε επίσης από τα φορολογικά κίνητρα που θέσπισε η κυβέρνηση, για να προσελκύσει τους επενδυτές στον κλάδο.

Ο αμπελώνας λοιπόν από 80.000 το 1995, ξεπέρασε τα 170.000 ha το 2005, με 845 οινοποιεία το 2008.

Αυξανόμενος ανταγωνισμός

Τόσο οι επίμονες μάχες υψηλού κινδύνου στις αγορές του εξωτερικού, όσο και η ρευστότητα των αγορών, είναι θέματα σημαντικά για το μέλλον της αυστραλιανής βιομηχανίας οίνου.

Το μερίδιο αυστραλιανών κρασιών στην βρετανική αγορά που αντιπροσωπεύει το 40% των εξαγωγών, ξεπέρασε το 14 έως 15,6% την χρονιά αυτή, όταν πριν 6 χρόνια ήταν της τάξης του 8,4%. Αν αυτή η διέξοδος είναι ενθαρρυντική, εμπεριέχει και μια παγίδα. «Οι μόδες είναι ευμετάβλητες. Τα κρασιά είναι συνδεδεμένα αυτή τη στιγμή με την βρετανική αγορά, αλλά είναι επικίνδυνο για μια παραγωγό χώρα να συγκεντρώνει το 40% των εξαγωγών της σε ένα μόνο προορισμό».

Με συνθήκες παγκόσμιας υπερπαραγωγής δεν αποκλείεται μια νέα παραγωγό χώρα, αναπάντεχα να πάρει τη θέση των αυστραλιανών κρασιών, γιατί π.χ. τα κρασιά της έχουν καλύτερη θέση από άποψη τιμής.

Στις ΗΠΑ, οι Αυστραλοί δεν κατέχουν παρά το 3% του μεριδίου αγοράς, αλλά η ανάπτυξη του μεριδίου είναι έξη φορές ανώτερη από αυτού της αγοράς.

Για να ενδυναμώσουν αυτή την πορεία στις αγορές του εξωτερικού, το Australian Wine et brandy Corporation και η Ομοσπονδία Αυστραλών οινοποιών, εργάζονται αρμονικά πάνω σ' ένα σχέδιο ανάπτυξης της οινοβιομηχανίας που θα παρουσιαστεί και ονομάζεται «Κατευθύνσεις». Θα εφαρμοσθεί σε σταθερές αγορές και θα προσδιορίσει τις βασικές τάσεις της παγκόσμιας κατανάλωσης οίνου, ενώ θα ταυτοποιήσει χώρα προς χώρα τις ευκαιρίες της αγοράς, ευκρινώς κατηγοριοποιημένες ανά τιμή και δίκτυο διανομής, για τα αυστραλιανά κρασιά. Ένα αληθινό σχέδιο μάχης, για την κατάκτηση των διεθνών αγορών.

Σύνδεση της αγροτικής παραγωγής με τον τουρισμό προτείνει η ΕΑΣ Ζακύνθου

«**Η** αμπελοκαλλιέργεια της Ζακύνθου έχει προοπτικές, αρκεί να υπάρξει άμεση σύνδεση της καθώς και της υπόλοιπης αγροτικής παραγωγής με τον τουρισμό, με την προβολή των ντόπιων προϊόντων και την προώθησή τους προς κατανάλωση από τους τουρίστες». Αυτό ανέφερε ο πρόεδρος της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών του νησιού Αντώνης Αντίοχος.

Κατά την διάρκεια ημερίδας με θέμα «οι προοπτικές του κρασιού στη Ζάκυνθο», που πραγματοποιήσαν από κοινού ο δήμος Αρκαδίων και η Ένωση. Στόχος της ημερίδας, ήταν η ενημέρωση των παραγωγών για τις προοπτικές στις αμπελοκαλλιέργειες και στην παραγωγή του κρασιού στο νησί καθώς και η συμμετοχή της τοπικής αυτοδιοίκησης στη στήριξη του αγροτικού εισοδήματος.

Στο ίδιο κλίμα με τον πρόεδρο της

Ένωσης κινήθηκαν ο δήμαρχος Αρκαδίων, Στέλιος Μποζίκης, ο δήμαρχος Αρτεμισίων και ο Διευθυντής της Ένωσης, Πέτρος Βισβάρδης που επισήμανε, με αφορμή την πιστοποίηση της σταφίδας Ζακύνθου, ως προϊόντος προστατευόμενης ονομασίας-προέλευσης, ότι όλα τα τοπικά προϊόντα, όπως το λάδι και το κρασί πρέπει να αποκτήσουν «ταυτότητα»

Στην ημερίδα παραβρέθηκε και ο πρόεδρος της Κ.Ε.Ο.Σ.Ο.Ε. Χρήστος Μάρκου, ο οποίος τόνισε μεταξύ άλλων ότι η οργάνωση, έχει ζητήσει από το υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης να ενισχυθούν εισοδηματικά οι παραγωγοί, προκειμένου να αποτραπεί ή να περιοριστεί στο ελάχιστο, η επιδοτούμενη εκρίζωση των αμπελώνων που προωθεί η Ε.Ε. και στη χώρα μας, διαφορετικά θα μπει η «ταφόπλακα» του ελληνικού αμπελώνα.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΚΡΙΣΩΣΕΩΝ

Εκκρεμούν οι τελικές αποφάσεις

Τη «χρυσή τομή» για τις λεπτομέρειες εφαρμογής του προγράμματος εκρίζωσης εξακολουθούν να αναζητούν υπουργείο Αγρ. Ανάπτυξης και φορείς του κλάδου.

Για το θέμα έγιναν ήδη αρκετές συναντήσεις στο υπουργείο, που φαίνεται ότι προσανατολίζεται στην επιβολή «πλαφόν» 8% στις εκρίζώσεις, στην εξαίρεση από το μέτρο των μικρών νησιών του Αιγαίου, στον αποκλεισμό των

ποικιλιών διπλής και τριπλής χρήσης κ.λπ.

Στη θέση που κατ' αρχήν διατυπώθηκε από το υπουργείο για υποβολή αιτήσεων από 1/7, η ΚΕΟΣΟΕ διαφώνησε με την επισήμανση ότι δεν είχε οριστεί ακόμη το ύψος της ενιαίας ενίσχυσης. Θα υπήρχε κίνδυνος, τόνισε η οργάνωση, να επιλέξουν οι αμπελουργοί την εκρίζωση χωρίς να γνωρίζουν τα κίνητρα παραμονής τους στην καλλιέργεια.

Γνωριμία με τους αμπελουργούς του Έμπωνα και της Ομάδας Παραγωγών οινοποιήσιμων σταφυλών της Ρόδου

Λκαρφαλωμένα στις πιο όμορφες πλαγιές των ελληνικών βουνών, τα αμπελοχώρα αποτελούν αληθινό στολίδι στο μάτι του περιπατητή και καμάρι του Έλληνα αμπελουργού που μοχθεί -συνήθως χωρίς να ανταμείβεται ο κόπος του- να τα περιποιείται για να δώσουν το γλυκό καρπό του Διόνυσου. Πώς να μη θεωρώ τον εαυτό μου τυχερό, όταν για 30 χρόνια γεύομαι αυτή την ομορφιά ανάμεικτα όμως με τον πόνο του αμπελουργού που πεισματικά αρνείται να εγκαταλείψει αυτή την καλλιέργεια παρά τα τόσα δώρα που έρχονται από τις Βρυξέλλες.

Ιδιαίτερα, στις νησιώτικες αμπελουργικές περιοχές υπάρχει σημαντικό ποσοστό νέων ανθρώπων που επιθυμούν να συνεχίσουν την αμπελοκαλλιέργεια και να παραμείνουν στον τόπο τους. Υπάρχουν νέοι άνθρωποι που αγωνιούν να μάθουν τις νέες τεχνικές καλλιέργειας που θα βελτιώσουν την ποιότητα και θα μειώσουν το κόστος παραγωγής.

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν και οι αμπελουργοί του Αγροτικού Συνεταιρισμού Έμπωνα που είναι μέλος της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών Δωδεκανήσου. Το 2007 η Ένωση δημιούργησε Ομάδα Παραγωγών οινοποιήσιμων σταφυλών με 794 μέλη. Πρόεδρος

ΟΙΝΟ ΓΝΩΣΙΑ

Γράφει:

ο Δρ. Ιωάννης Ρούμπος (Ερευνητής - Φυτοπαθολόγος ΕΘ. Ι. ΑΓ. Ε., Ινστιτούτο Προστασίας Φυτών Βόλου)

Ο γράφων (στο μέσον) μαζί με τον Πρόεδρο κ. Ηλία Φλοτσκάκη και τον Αντιπρόεδρο κ. Ιωάννη Δεληγιαννάκη του Αγροτικού Συνεταιρισμού Έμπωνα Ρόδου

Τυπικός αμπελώνας του Έμπωνα ποικιλίας Αθήρι

της Ομάδας Παραγωγών είναι μια νεαρή δυναμική γυναίκα, η κυρία Ματίνα Μαστροσαββάκη που μαζί με τον Πρόεδρο του Συνεταιρισμού κ. Ηλία Φλοτσκάκη προσπαθούν να δημιουργήσουν στην περιοχή συνθήκες επιχειρηματικής αγροτικής ανάπτυξης, να προωθήσουν τη βιολογική καλλιέργεια και να κρατήσουν τους νέους στο βουνό (Ατάβυρος), μακριά από τις οικονομικές προκλήσεις του τουρισμού που άφθονα παρέχει το νησί της Ρόδου.

Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Έμπωνα ιδρύθηκε το 1947 και λειτουργεί μέχρι

σήμερα χωρίς διακοπή. Διαθέτει ελαιοτριβείο και κατάσταση πώλησης γεωργικών εφοδίων (φυτοφάρμακα, λιπάσματα κλπ.). Ο Έμπωνας βρίσκεται στους πρόποδες του Ατάβυρου - ανήκει στο Δήμο Ατάβυρου - μια ώρα περίπου δρόμο με το αυτοκίνητο από τη Ρόδο. Οι κάτοικοι είναι κατεξοχήν αγρότες που ασχολούνται με τα οινοποιήσιμα και επιτραπέζια αμπέλια, τις ελιές, τις κηπευτικές καλλιέργειες (θερμοκηπιακές και υπαίθριες) και την κτηνοτροφία.

Στον Έμπωνα βρίσκεται η σημαντικότερη ομάδα των αμπελουργών της Ρόδου. Ο ροδίτικος οινοποιήσιμος αμπελώνας καταλαμβάνει 13.000 περίπου στρέμματα (11.000 στρέμματα ΟΠΑΠ και 2.000 στρέμματα επιτραπέζιοι οίνοι). Οι κορυφαίες ποικιλίες είναι το Αθήρι (7.500 στρέμματα) και η Μανδηλαριά (3.500 στρέμματα). Καλλιεργούνται επίσης και οι ποικιλίες Μοσχάτο Τράνι, Cabernet Sauvignon, Grenache Rouge, Chardonnay, Sauvignon Blanc και Merlot.

Στα τέλη Μαΐου 2008 είχα την ευκαιρία να επισκεφθώ πάλι την περιοχή του

Έμπωνα μετά από πρόσκληση του Συνεταιρισμού. Από παλιότερες επισκέψεις ενθυμούμαι ότι η αμπελουργία αφορούσε κυρίως τις οινοποιήσιμες ποικιλίες. Σήμερα, διαπιστώνεται μεγάλη εξάπλωση των επιτραπέζιων σταφυλών και των κηπευτικών. Εύλογη η αλλαγή της καλλιέργειας, αφού οι τιμές στα κρασοστάφυλα είναι πολύ χαμηλές, ενώ η τουριστική αγορά της Ρόδου παρέχει ικανοποιητικές τιμές για αγροτικά προϊόντα καθημερινής κατανάλωσης.

Η καλλιέργεια της Σουλτανιάς έχει

σημαντική εξάπλωση και οι αμπελουργοί του Έμπωνα έμαθαν γρήγορα τα μυστικά της. Από τις επιτόπιες επισκέψεις διαπιστώσαμε σε πολύ μικρή κλίμακα προσβολές Περονοσπόρου στα σταφύλια, αλλά και έλλειψη Καλίου η οποία σε αρκετά αμπέλια ήταν έντονη. Οι γεωπόνοι του Συνεταιρισμού που συμμετείχαν στις επισκέψεις αυτές ενημερώθηκαν και έλαβαν σχετικές οδηγίες για τα διάφορα φυτοπαθολογικά προβλήματα που τους απασχολούσαν.

Στις 31 Μαΐου έγινε από τον γράφοντα στην αίθουσα εκδηλώσεων του Δημαρχείου σχετική ομιλία παρουσία 100 τουλάχιστον αμπελουργών και ακολούθησε ευρεία αναζήτηση, όπου τονίστηκε η έλλειψη πιστοποιημένου πολλαπλασιαστικού υλικού ελληνικών ποικιλιών αμπέλου και οι χαμηλές τιμές διάθεσης των κρασοστάφυλων. Εκείνο που ακούστηκε κατά κόρον ήταν η έντονη επιθυμία των νέων αμπελουργών να χαράξουν μια νέα πορεία επιχειρηματικής καλλιέργειας των οινοστάφυλων, σύμφωνα με τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης, με βιολογικές μεθόδους καλλιέργειας που εγγυώνται την υψηλή ποιότητα των παραγόμενων σταφυλών και δεν έχουν αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον.

Η εναλλαγή των αμπελώνων με τα ελαιοκλήματα χαρίζουν μια πανέμορφη εικόνα στον επισκέπτη

Πανελλαδική σύσκεψη

Δυο κρίσιμα ζητήματα για το μέλλον της ελληνικής αμπελουργίας, ενόψει της εφαρμογής (από 1/8) της νέας ΚΟΑ Οίνου, βρέθηκαν στο επίκεντρο της πανελλαδικής σύσκεψης (6/5) των εκπροσώπων των ενώσεων - μελών της ΚΕΟΣΟΕ.

Συγκεκριμένα εξετάστηκαν τα δεδομένα ενόψει της υποβολής των Εθνικών Φακέλων και τονίστηκε η ανάγκη επίτευξης των σχετικών διαδικασιών.

Συζητήθηκε επίσης το θέμα της συμπληρωματικής ενιαίας ενίσχυσης καθώς η αρχικά προβλεπόμενη δεν επαρκεί.

Αναφερόμενος στην ανάγκη συμπληρωματικής ενίσχυσης, ο πρόεδρος της ΚΕΟΣΟΕ Χρ. Μάρκου ανέφερε ότι και το υπουργείο

Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων συμμερίζεται τη θέση αυτή (κάτι που επιβεβαίωσαν και οι παρευρισκόμενοι στη σύσκεψη εκπρόσωποι του υπουργείου). Είναι κρίσιμο, πρόσθεσε ο κ. Μάρκου, το ύψος της ενιαίας ενίσχυσης να οριστεί σε επίπεδο που θα ενθαρρύνει την συνέχιση της αμπελοκαλλιέργειας και ανέφερε ως τέτοιο τα 300

€ το στρέμμα. Τόνισε μάλιστα ότι μόνο μια τέτοιου ύψους ενιαία ενίσχυση μπορεί να αντιστρέψει την τάση που διαπιστώνεται στους αμπελουργούς (και η οποία εκφράστηκε και στη σημερινή σύσκεψη) για μαζικές εκριζώσεις και εγκαταλείψεις αμπελώνων.

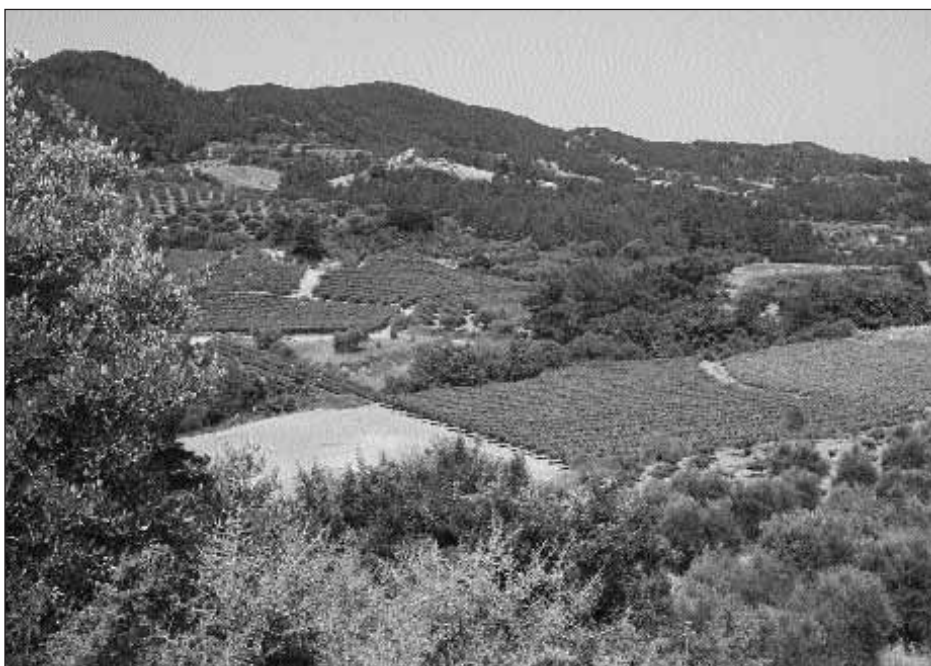
Για τη διασφάλιση ότι δε θα καρπωθούν τους πόρους διάφοροι ετεροεπαγγελματίες, ο πρόεδρος της

οργάνωσης και ο διευθυντής Παρ. Κορδοπάτης ανέφεραν ότι έχει ήδη υποβληθεί πρόταση στο

υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

που προβλέπει μεταξύ των κριτηρίων ορισμού των δικαιούχων τα τουλάχιστον 5 στρέμματα και την ασφάλιση στον ΟΓΑ. Συνολικά, βάσει των κριτηρίων αυτών, οι επιλέξιμες για ενιαία ενίσχυση εκτάσεις αμπελοκαλλιέργειας θα είναι περίπου 350.000 στρέμματα.

Στη σύσκεψη συμμετείχαν εκτός από εκπροσώπους του υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και εκπρόσωποι της ΠΑΣΕΓΕΣ και της ΓΕΣΑΣΕ.

Τα αμπέλια μαζί με τις ελιές αποτελούν την κύρια απασχόληση των κατοίκων του Έμπωνα